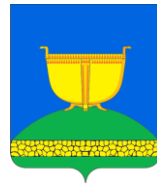


ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ  
ВЫСОКОГОРСКОГО  
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА  
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станции  
Высокая Гора, Высокогорский район,  
Республика Татарстан, 422700



ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ  
РАЙОНЫ БАШКАРМА  
КОМИТЕТЫ

Кооперативная ур, 5. Биектау т/ю  
станциясе поселогы, Биектау районы,  
Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-61, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ**  
18.03.2025

**КАРАР**  
№ 290

**«2025-2027 елларга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль  
районының энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру»  
муниципаль программасын раслау турында**

«Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кергү хакында» 2009 елның 23 ноябрәндәге 261-ФЗ номерлы Федераль законны үтәү йөзеннән, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. «2025-2027 елларга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру» муниципаль программасын расларга (1 нче кушымта).
2. Әлеге карарны Интернет челтәрәндә Биектау муниципаль районының рәсми сайтында <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru> веб-адрес буенча һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматы порталында <http://pravo.tatarstan.ru>. урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары М.Р. Булгаковка йөкләргә.

Житәкче

Р.Ф.Хәкимуллин

Татарстан Республикасы  
Биектау муниципаль районы Башкарма  
комитетының 2025 елның  
18 марты 290 нче  
номерлы карарына 1 нче кушымта

2025-2027 елларга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль  
районының энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру  
**МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

2025 ел

## ЭЧТӨЛӨК:

КЕРЕШ .....	3
ЭКСПЕРТ ОЕШМАСЫ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӨЛӨР .....	4
1. Муниципаль программа Паспорты.....	5
2. Муниципаль берәмлек территориясендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләгән арттыру өлкәсендә тенденцияләрне һәм проблемаларны анализлау .....	7
3. Муниципаль берәмлек территориясендә энергияне сак тотуны һәм энергетика нәтижәләгән арттыруны үстерүнең максатлары, бурычлары һәм өстенлекләре .....	8
4. Муниципаль берәмлек территориясендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләгән үстерүнең төп юнәлешләре .....	10
4.1 Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләгән арттыру буенча карарларны гамәлгә ашыруның төп өлкәләре .....	10
4.1.1 Бюджет өлкәсе .....	11
4.1.2 Торак фонды .....	21
4.1.3 Коммуналь инфраструктура һәм энергетика системалары .....	23
4.1.4 Транспорт комплексы .....	26
4.1.5 Төзелеш .....	26
4.1.6 Сәнәгать .....	26
5. Табигый һәм кыйммәт чагылышта көтелгән нәтижәләрне, шул исәптән тиешле программаны гамәлгә ашырудан икътисадый нәтижәне, мондый чараларны үткәрү срокларын күрсәтеп, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләгән арттыру чаралары .....	27
5.1 Программага мәжбүри тәртиптә кертелгән тиешле энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләгән арттыру чаралары .....	27
5.1.1 Торак фондында кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән жиһазлау чаралары .....	27
5.1.2 Торак фондының энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләгән арттыру чаралары.....	27
5.1.3 Коммуналь инфраструктура системаларының энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләгән арттыру чаралары.....	27
5.1.4 Дәүләт яисә муниципаль берәмлек катнашында оешмаларда энергияне сак тоту һәм элге оешмаларның энергетика нәтижәләгән арттыру чаралары .....	27
5.1.5 Энергетика ресурсларын тапшыру өчен кулланыла торган хужасыз күчәмсез мөлкәт объектларын ачыклау чаралары.....	28
5.1.6 Энергетика ресурсларын житештерүчеләрне һәм кулланучыларны, энергетика ресурсларын тапшыруны гамәлгә ашыручы оешмаларны стимуллаштыру чаралары .....	28
5.1.7 Икенчел энергетика ресурсларын һәм (яисә) янартыла торган энергия чыганаclarын энергия чыганаclarы буларак куллану очраclarының санын арттыру чаралары .....	29
5.1.8. Транспорт комплексында энергияне сак тоту чаралары.....	29
5.1.9. “1.” -“7.” пунктларында күрсәтелгән чараларны мәгълүмати тәмин итү, шул исәптән энергетика ресурсларын кулланучыларга күрсәтелгән чаралар һәм энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләгән арттыру ысуллары турында мәгълүмат бирү чаралары .....	29
5.2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру механизмы.....	31
5.3. Муниципаль программаның энергияне сак тотуны үстерү һәм энергетика нәтижәләгән арттыру максатларына ирешүне бәяләү.....	32
5.4. Муниципаль программага мәжбүри тәртиптә кертелгән тиешле энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләгән арттыру чаралары исемлеге .....	33
5.5. Муниципаль берәмлек катнашындагы оешмаларда энергияне сак тоту чаралары исемлеге һәм элге оешмаларның энергетика нәтижәләгән арттыру .....	37
6. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләгән арттыру өлкәсендә, аларга ирешү муниципаль программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә тәмин ителә торган максатчан күрсәткечләр .....	41
6.1 Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләгән арттыру өлкәсендә мәжбүри максатчан күрсәткечләр .....	43
6.2 Программаны гамәлгә ашыруның максатчан индикаторлары һәм көтелгән нәтижәләре .....	50
7. Муниципаль программаны ресурслар белән тәмин итү - мондый чараларны финанслауның бюджет (алар булганда) һәм бюджеттан тыш (алар булган очракта) чыганаclarны аерым күрсәтеп, чараларны финанслау чыганаclarы турында мәгълүмат.....	56

## **КЕРЕШ**

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендәге муниципаль программа түбәндәге норматив документлар таләпләре нигезендә эшләнә:

- «Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2009 елның 23 ноябрәндәге 261-ФЗ номерлы Федераль закон;

- «Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген күтәрү өлкәсендә региональ һәм муниципаль программаларга таләпләрне раслау һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең кайбер актларының һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең кайбер актларының аерым нигезләмәләренең үз көчләрен югалтуын тану турында» 2021 елның 11 февралендәге 161 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карары;

- “Дәүләт (муниципаль) учреждениеләр тарафыннан кулланыла торган дизель һәм башка ягулыкның, мазут, табигый газ, жылылык энергиясе, электр энергиясе, күмернең суммар күләме, шулай ук алар куллана торган су күләмен чагыштырма шартларда киметүгә таләпләр турында” РФ Хөкүмәтенең 2019 елның 07 октябрәндәге 1289 номерлы карары;

- «Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә региональ һәм муниципаль программаларны гамәлгә ашыру нәтижәсендә ирешелә торган энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләрне исәпләү методикасын раслау турында» Россия Икътисадый үсеш министрлыгының 2021 елның 28 апрелендәге 231 номерлы боерыгы;

- “Дәүләт (муниципаль) учреждениеләр тарафыннан алар файдалана торган энергетика ресурсларының һәм суның суммар күләмен киметүнең максатчан дәрәжәсен билгеләү буенча методик тәкъдимнәрне раслау турында” Россия Икътисадый үсеш министрлыгының 2020 елның 15 июлендәге 425 номерлы боерыгы;

- Россия Энергетика министрлыгының «Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль берәмлек катнашындагы оешмаларның, эшчәнлекнең жайга салына торган төрләрән гамәлгә ашыручы оешмаларның программалары һәм аларны гамәлгә ашыру барышы турындагы хисаплары формаларына карата таләпләрне раслау турында» 2014 елның 30 июнендәге 398 боерыгы.

## ЭКСПЕРТ ОЕШМАСЫ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР

Рус телендә оешманың тулы исеме - Общество с ограниченной ответственностью «Инжиниринговая группа «Энергоэффективность», рус телендә оешманың кыскартылган исеме - ООО «Инжиниринговая группа «Энергоэффективность».

Оешманың почта адресы юридик адрес һәм урнашкан урынның фактик адресы белән туры килә– РФ 400050, Волгоград ш., Пархоменко ур., 47б й. 205 офис.

Директор – Устав нигезендә эш итүче Пименов Владимир Геннадьевич.  
Мобиль телефон +79023643693.

Телефон (8442) 33-67-75.

E-mail: [vp1000@mail.ru](mailto:vp1000@mail.ru) [mvpr2020@mail.ru](mailto:mvpr2020@mail.ru)

Үзлегенән жайга салынучы «Көнъяк федераль округы «Энергетика төбәк аудиты»  
Коммерциячел булмаган партнерлык оешмасының Әгъзалар реестрында теркәлү номеры  
№063-2012-3444196390-01-Ә-101, 24.08.2012 елда бирелгән.

**«2025 – 2027 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА ЭНЕРГИЯНЕ САК ТОТУ ҺӘМ ЭНЕРГИЯ НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН АРТТЫРУ» МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

**1. Муниципаль программа паспорты**

Программаның исеме	<u>«2025 – 2027 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА ЭНЕРГИЯНЕ САК ТОТУ ҺӘМ ЭНЕРГИЯ НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН АРТТЫРУ» МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ</u> (алга таба – муниципаль программа)
Программаны гамәлгә ашыру срогы	2025 - 2027 еллар (этапларга бүлмичә)
Ярдәмче программалар исемлеге	юк
Программаны башкаручылар	Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны башкаруда катнашучылар	муниципаль бюджет учреждениеләре
Программаны эшләүчеләрнең тулы исемлеге	«Инжиниринговая группа «Энергоэффективность» җаваплылыгы чиклэнгән җәмгыять
Программа максатлары	<ul style="list-style-type: none"> <li>- энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын гамәлгә ашыру исәбенә муниципаль берәмлектә энергетика ресурсларыннан нәтижәле файдалануны тәмин итү;</li> <li>- муниципаль берәмлек бюджеты чыгымнарын киметү.</li> </ul>
Программаның максатчан индикаторлары һәм көтелгән нәтижәләре	Максатчан күрсәткечләр «Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә региональ һәм муниципаль программаларны гамәлгә ашыру нәтижәсендә ирешелә торган энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләрне исәпләү методикасын раслау турында» Россия Икътисадый үсеш министрлыгының 2021 елның 28 апрелендәге 231 номерлы боерыгы нигезендә исәпләнәнә (1 нче кушымта)
Муниципаль программа бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> <li>- энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру буенча оештыру чараларын гамәлгә ашыру;</li> <li>- бюджет секторында энергетика ресурслары өчен түләүгә чыгымнарны киметү;</li> <li>- торак фондында энергетика ресурсларыннан файдалануның нәтижәлелеген арттыру;</li> <li>- кулланылган энергетика ресурсларын исәпләү приборлары белән тәмин ителеш дәрәжәсен арттыру.</li> </ul>

<p>Программаны гамэлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре күләме (гамэлгә ашыру еллары буенча)</p>	<p>муниципаль программа чараларын финанслауның гомуми күләме 146,900 мең сум тәшкит итә, шул исәптән еллар буенча: 2025 елда – 19,000 мең сум; 2026 елда – 19,000 мең сум; 2027 елда – 108,900 мең сум; шулардан: а) федераль бюджет чаралары - 0,000 мең сум, шулардан еллар буенча:</p>
	<p>2025 ел - 0,000 мең сум; 2026 ел - 0,000 мең сум; 2027 ел - 0,000 мең сум; б) республика бюджеты чаралары - 0,000 мең сум, шулардан еллар буенча: 2025 ел - 0,000 мең сум; 2026 ел – 0,000 мең сум; 2027 ел - 0,000 мең сум; в) жирле бюджет чаралары – 146,900 мең сум, шулардан еллар буенча: 2025 ел – 19,000 мең сум; 2026 ел – 19,000 мең сум; 2027 ел– 108,900 мең сум; г) бюджеттан тыш чаралар – 0,000 мең сум, шулардан еллар буенча: 2025 ел - 0,000 мең сум; 2026 ел – 0,000 мең сум; 2027 ел - 0,000 мең сум;</p>
<p>Муниципаль программаны гамэлгә ашыруның көтелгән нәтижәләре</p>	<p>энергияне сак тоту өлкәсендә һәм энергетик нәтижәлекне һәм күрсәткечләрне арттыру өлкәсендә гомуми максатчан күрсәткечләргә ирешү</p>

## **2. Муниципаль берәмлек территориясендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендәге тенденцияләргә һәм проблемаларга анализ**

Муниципаль программа энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә «Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген күтәрү өлкәсендә региональ һәм муниципаль программаларга таләпләрне раслау һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең кайбер актларының һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең кайбер актларының аерым нигезләмәләренең үз көчләрен югалтуын тану турында» 2021 елның 11 февралендәге 161 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карары белән расланган региональ һәм муниципаль программаларга таләпләр нигезендә эшләнгән.

Өлеге муниципаль программа энергетика ресурсларын нәтижәле файдалануга, ягъни техника һәм технологияләр үсешенә гамәлдәге дәрәжәсендә энергетика ресурсларыннан файдалануның икътисадый яктан акланган нәтижәлелегенә ирешүгә юнәлдерелгән.

Хәзерге вакытта энергиядән һәм ресурсларның башка төрләреннән файдалануның нәтижәлелеген арттыру өчен шартлар тудыру муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсешенә өстенлекле бурычларының берсенә әверелә бара.

Муниципаль берәмлек бюджет өлкәсе энергия сыйдырышлылыгының гамәлдәге дәрәжәсе һәм ягулык-энергетика һәм коммуналь ресурслар тарифларының үсеш темплары түбәндәге тискәре нәтижәләргә китерә:

- ягулык-энергетика һәм коммуналь ресурслар өчен түләүгә чыгымнар артуга;
- муниципаль идарәгә гомуми чыгымнар коммуналь хезмәтләргә түләү чыгымнары өлеше артуга бәйле бюджет чыгымнарының нәтижәлелеге кимүгә.

Проблеманы хәл итү өчен, муниципаль берәмлек бюджет даирәсе энергетика нәтижәлелеген арттыру буенча килештерелгән гамәлләрне эшләүдән, кабул итүдән һәм гамәлгә ашырудан гыйбарәт энергияне сак тотуны интенсификацияләү чаралары комплексын тормышка ашыру зарур.

## **3. Муниципаль берәмлек территориясендә энергияне сак тотуны һәм энергетика нәтижәлелеген арттыруны үстерүнең максатлары, бурычлары һәм өстенлекләре**

Муниципаль программаның максаты булып муниципаль берәмлектә энергетика ресурсларыннан файдалануның нәтижәлелеген арттыру тора.

Муниципаль берәмлек территориясендә энергияне сак тотуны һәм энергетика нәтижәлелеген арттыруны үстерүнең максатлары, бурычлары һәм өстенлекле юнәлешләре исемлеге түбәнрәк, 1 нче таблицада күрсәтелгән.

1 нче таблица

N т/б	Программа чарасы исеме	Жаваплы башкаручылар	Көтелгән нәтижә	Гамәлгә ашырмау нәтижәләре
1.	1 максат. Торак фондында энергетика ресурсларыннан файдалануның нәтижәлелеген арттыру			
1.1	1 бурыч. Торак фондында торак йортларны исәпләү приборлары белән тәэмин итү			



1.1.1	Торак фондында кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән тәэмин итү чаралары	Милекчеләр	Энергия ресурсларын куллану күләмнәрен киметү	Кулланылган энергия ресурслары өчен түләүгә чыгымнарның гомуми артуына китерәчәк килешү зурлыгы буенча энергия ресурсларына түләүне исәпләү
1.1.2	Торак фондында файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән күпфатирлы йортлардагы биналарны жиһазлау гамәлләре	Милекчеләр	Энергия ресурсларын куллану күләмнәрен киметү	Кулланылган энергия ресурслары өчен түләүгә чыгымнарның гомуми артуына китерәчәк килешү зурлыгы буенча энергия ресурсларына түләүне исәпләү
2.	2 максат. Коммуналь инфраструктура системасында энергетика ресурсларыннан файдалануның нәтижелелеген арттыру			
2.1	1 бурыч. Энергетика ресурсларын житештерүчеләрне һәм кулланучыларны, энергетика ресурсларын тапшыруны гамәлгә ашыручы оешмаларны стимуллаштыру			
2.1.1	Ресурслар белән тәэмин итүче оешмалар тарафыннан энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру турында законнарда билгеләнгән тәртиптә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру программаларын эшләү һәм гамәлгә ашыру	Ресурслар белән тәэмин итүче оешмалар	Энергетика ресурсларын аларны коммуналь инфраструктура системаларында тапшырганда югалтуларны киметү	Энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижелелеген арттыру хакында гамәлдәге законнарны бозу
3.	3 максат. Муниципаль учреждениеләрнең, жирле үзидарә органнарының энергетика ресурслары белән тәэмин итүгә бюджетлар чыгымнарын кыскарту			
3.1	1 бурыч. Муниципаль учреждениеләрнең, жирле үзидарә органнарының файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән тәэмин ителеш дәрәжәсен арттыру			
3.1.1	Муниципаль учреждениеләр, жирле үзидарә органнары биналарын, төзелешләрен, корылмаларын энергоресурсларны исәпләү приборлары белән тәэмин итү	Муниципаль учреждениеләр жирле үзидарә органнары	Энергия ресурсларын куллану күләмнәрен киметү	Кулланылган энергия ресурслары өчен түләүгә чыгымнарның
N т/б	Программа чарасы исеме	Жаваплы башкаручылар	Көтелгән нәтижә	Гамәлгә ашырмау нәтижеләре

				гомуми артуына китерэчэк килешү зурлыгы буенча энергия ресурсларына түләүне исәпләү
3.2	2 бурыч. Бюджет секторында энергетика ресурслары өчен түләүгә бюджетлар чыгымнарын кыскарту			
3.2.1	Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру өлкәсендә программалар эшләү	Муниципаль учреждениеләр җирле үзидарә органнары	Энергия ресурсларын куллану күләмнәрен киметү	Энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижелелеген арттыру хакында гамәлдәге законнарны бозу
3.2.2	Биналарны, төзелмәләрен, корылмаларны һәм аерым конструктив элементларны жылылык белән яклауны арттыру (тәрәзәләрен, керү ишекләрен энергия нәтижелегенә алмаштыру, түбәләрен, фасадны, идәннәрен ремонтлау һ.б.лар)	Муниципаль учреждениеләр җирле үзидарә органнары	Жылылык ихтияжларына энергия ресурслары чагыштырма чыгымын киметү	Жылылык ихтияжларына энергия ресурслары чагыштырма чыгымын киметү
3.2.3	Биналарны, төзелмәләрен, корылмаларны тышкы һәм эчке яктырту системаларында кыздырма кыллы лампаларны энергия саклый торганнары (яктылык диодлы, люминесцентлы), яктырткычларны энергия саклый торганнары (яктылык диодлы, люминесцентлы) алмаштыру	Муниципаль учреждениеләр җирле үзидарә органнары	Электр энергиясе чагыштырма чыгымын киметү	Электр энергиясе чагыштырма чыгымын арттыру
3.2.4	Урам яктырту системаларында кыздырма кыллы лампаларны энергия саклый торганнарга (яктылык диодлы, люминесцентлы), яктырткычларны энергия саклый торганнарга (яктылык диодлы, люминесцентлы) кую (алмаштыру)	Җирле үзидарә органнары	Электр энергиясе чагыштырма чыгымын киметү	Электр энергиясе чагыштырма чыгымын арттыру
3.2.5	Инженерлык - техник тәэмин итү системаларын реконструкцияләү һәм модернизацияләү	Муниципаль учреждениеләр җирле үзидарә органнары	Энергия ресурслары чагыштырма чыгымын киметү	Энергия ресурслары чагыштырма чыгымын арттыру

3.2.6	«Энергия нәтижелелеге» дәүләт мәгълүмат системасында энергетика декларацияләрен урнаштыруны тәэмин итү	Муниципаль учреждениеләр жирле үзидарә органнары	Энергия ресурсларын куллану күләмнәрен максатчан күрсәткеләргә кадәр киметү һәм алга таба аларны ирешелгән дәрәжәдә саклап калу	«Энергия нәтижелелеге» дәүләт мәгълүмат системасында энергетика декларацияләрен урнаштырмау өстәмә чыгымнарға китерә
-------	--	--	---	--

#### **4. Муниципаль берәмлек территориясендә энергияне сак тотуны үстерүнең һәм энергетика нәтижелелеген арттыруның төп юнәлешләре**

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы территориясендә энергияне сак тотуны һәм энергетика нәтижелелеген арттыруны үстерүнең төп юнәлешләре булып тора:

- 1) энергияне сак тотуны һәм энергетика нәтижелелеген арттыруны планлаштыру;
- 2) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру өлкәсендәге проблемаларны хәл итүгә комплекслы якин килү, ул энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру торышына һәм үсешенә йогынты ясый торган барлык факторларны (социаль-иқтисадый, демографик, экологик, мәдәни, оештыру-административ һ.б.) исәпкә алуны күздә тоту;
- 3) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру чараларын уздыруның системалылыгы һәм комплекслылыгы, шулай ук энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген күтәрү инфраструктурасының система барлыкка китерүче элементларын һәм аларның функциональ үзара бәйләнешен булдыру;
- 4) энергетика ресурсларын нәтижәле һәм нәтижәле файдалану;
- 5) ресурс, житештерү-технологик, экологик һәм социаль шартларны исәпкә алып, энергетика ресурсларыннан файдалану;
- 6) энергияне сак тотуга һәм энергетика нәтижелелеген арттыруга ярдәм итү һәм стимуллаштыру;
- 7) муниципаль берәмлек территориясендә энергияне сак тоту һәм экологик чиста житештерү технологияләрен куллануның, житештерү процессларының энергия нәтижелелеген арттыруның, перспективалы энергия нәтижелелеге технологияләрен гамәлгә кертүнең өстенлеклелеге;
- 8) Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру өлкәсендәге эшчәнлекне гамәлгә ашыручы хужалык итүче субъектларның, мондый хужалык итүче субъектларны берләштерүче коммерциягә карамаган оешмаларның жаваплылык өлкәләрен төгәл чикләү;
- 9) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру турындагы законнар таләпләренең үтәлешен тикшереп тору;
- 10) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру эшен оештыруга юнәлдерелә торган ресурслардан нәтижәле файдалану.

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру өлкәсендәге Программа энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру, энергияне сак тоту һәм энергетика

нәтижелелеген арттыру чараларын үткэрүнең системалылыгы һәм комплекслылыгы белән идарә итү максатларында эшләнә һәм гамәлгә ашырыла.

#### **4.1 Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру буенча карарларны гамәлгә ашыруның төп өлкәләре**

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру буенча карарларны гамәлгә ашыруның төп өлкәләренә түбәндәгеләр керә:

- бюджет өлкәсе;
- торак фонды;
- коммуналь инфраструктура системалары һәм энергетика;
- транспорт комплексы;
- төзелеш;
- сәнәгать.

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру өлкәсендә программалардагы һәм аларга төзәтмәләр керткәндә, шулай ук жирле үзидарә органнары эшчәнлегенең нәтижелелеген бәяләгәндә өстәмә рәвештә кертелә торган максатчан күрсәткечләр энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру максатларына туры килергә һәм программаларны гамәлгә ашыруның икътисадый нәтижелелеген бәяләү мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш.

Максатчан күрсәткечләрнең кыйммәте түбәндәгеләрне чагылдырырга тиеш:

- а) торак фондында энергетика ресурсларынан файдалануның нәтижелелеген арттыру;
- б) коммуналь инфраструктура системаларында энергетика ресурсларынан файдалануның нәтижелелеген арттыру;
- в) аларны тапшырганда энергетика ресурслары югалтуларын киметү, шул исәптән коммуналь инфраструктура системаларында;
- г) кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән тәмин ителешнең дәрәжәсен арттыру;
- д) энергия чыганагы буларак икенчел энергетика ресурсларынан һәм (яисә) торгызыла торган энергия чыганақларынан файдаланган объектлар санын арттыру;
- е) транспорт чараларының мотор ягулыгын һәм электр энергиясен куллану өлешендә югары экономиялеләр санын арттыру;
- ж) муниципаль учреждениеләрне, жирле үзидарә органнарын энергетика ресурслары белән тәмин итүгә бюджетлар чыгымнарын, шулай ук күрсәтелгән өлкәләрдә энергетика ресурсларынан файдалану күләменең үзгәрешләрен исәпкә алып, коммуналь комплекс оешмаларына ягулык сатып алуға субсидияләр, гражданнырга коммуналь хезмәтләр өчен түләү кертүгә субсидияләр бирүгә бюджетлар чыгымнарын кыскарту;
- з) чараларны финанслауга тотыла торган бюджеттан тыш акчалар күләмен арттыру.

##### **4.1.1 Бюджет өлкәсе**

Россия Федерациясендә бюджет өлкәсе һәм муниципаль инфраструктура объектлары жылылык, су, электр энергиясе һәм ягулыкны шактый эре кулланучылар булып тора. Төрле бәяләүләр буенча, бу өлкәләрдә ягулык-энергетика ресурсларын суммар куллану соңгы кулланудан 25% - 30% тәшкит итә.

Муниципаль объектлар һәм предприятиеләр тарафыннан энергоресурлардан файдалану структурасы аларның эшчәнлегенең үзенчәлеге һәм профиле белән шактый дәрәжәдә билгеләнә.

Бюджет оешмалары төркеменә төрле мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният һәм сәнәгать учреждениеләре, физкультура һәм спорт учреждениеләре, административ һәм административ-житештерү учреждениеләре керә. Бюджет өлкәсе объектлары составына нигездә төрле биналар

һәм корылмалар, функциональ һәм ярдәмче корылмалар, кайбер очракларда тормышны тәэмин итү үз системалары (котельныйлар, су, электр белән тәэмин итү системалары һ. б.) керә.

"Энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру хакында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында" 2009 елның 23 ноябрәндәге 261-ФЗ номерлы Федераль закон (2021 елның 21 декабрәндә үзгәрешләр белән) (2023 елның 1 гыйнварыннан гамәлдәге редакция) таләпләре нигезендә жирле үзидарә органнарының энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә вәкаләтләренә керә:

1) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә муниципаль программалар эшләү һәм гамәлгә ашыру;

2) коммуналь комплекс оешмаларының энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендәге программаларына таләпләр, товарларга, хезмәт күрсәтүләргә жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнергә тиешле бәяләр (тарифлар) билгеләү;

3) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру буенча федераль законнарда һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларында мәжбүри буларак билгеләнгән, шулай ук энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә тиешле муниципаль программада каралган чараларны мәгълүмати тәэмин итү;

4) муниципаль учреждениеләр, муниципаль унитар предприятиеләр тарафыннан энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру чараларын координацияләү һәм аларны үткәрүне тикшереп тору;

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының жирле үзидарә органнары карамагындагы жирле үзидарә органнары һәм муниципаль оешмалары (учреждениеләре) исемлеге, эшчәнлек төрен күрсәтеп, түбәндә 2 нче таблицадә бирелгән.

2 нче таблица

№ т/б	Исеме	Эшчәнлек төре	Урнаштыруның гомуни майданы, кв.м.
1.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты МКУ	Шәһәрләрдә һәм районнарда үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары эшчәнлеге	1259,1
2.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы мәгариф бүлеге МКУ	Шәһәрләрдә һәм районнарда үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары эшчәнлеге	70,0
3.	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы мәдәният бүлеге» МКУ	Шәһәрләрдә һәм районнарда үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары эшчәнлеге	-
4.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге МУ	Шәһәрләрдә һәм районнарда үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары эшчәнлеге	-

5.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Финанс-бюджет палатасы	Шәһәрләрдә һәм районнарда үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары эшчәнлеге	306,7
6.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы АТИ МКУ	Шәһәрләрдә һәм районнарда үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары эшчәнлеге	-
7.	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы гражданның яклау идарәсе» МКУ	Шәһәрләрдә һәм районнарда үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары эшчәнлеге	92,1
8.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы МКУ	Авыл жирлекләре жирле үзидарә органнары эшчәнлеге	1291,9
9.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы "Теплосервис" МБУ	Пар һәм кайнар су житештерү, тапшыру һәм бүлү; һаваны кондиционерлау	784,9
10.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Чыршы» ОДЛ МБУ	Укыту-тәрбия	-
11.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Балкыш» ДДТ ДОД МАБУ	Укыту-тәрбия	921,0
12.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Умырзая» Әлдермеш балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	1599,4

№ т/б	Исеме	Эшчәнлек төре	Урнаштыруның гомуми мәйданы, кв.м.
13.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Медвежонок» Каенлык балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	113,9
14.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Белочка» Бөреле балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	1454,5
15.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Чишмәкәй» Олы Кавал балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	169,5
16.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Байгыш» Биектау балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	5151,3
17.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Бәләкәч» Биектау балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	3553,9
18.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Калинка» Биектау балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	875,4

19.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Петушок» Биектау балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	864,5
20.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Подсолнушек» Биектау балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	714,0
21.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Сандугач» Биектау балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	4719,9
22.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Солнышко» Биектау балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	1087,2
23.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Шаян» Биектау балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	3525,0
24.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Гөлчәчәк» Дөбяз балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	1379,1
25.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Гүзәл» Өнсә балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	217,3
26.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Карлыгач» Казаклар балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	149,5
27.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «АК КАЕН» Красносельский балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	-
28.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Рябинушка» Красносельский балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	1280,8
29.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Тургай» Красносельский балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	3933,0
30.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Ласточка» Коркачык балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	1129,9

№ т/б	Исеме	Эшчәнлек төре	Урнаштыруның гомуми мәйданы, кв.м.
31.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Дуслык» Кече Рәс балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	148,2
32.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Шатлык» Мамонино балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	169,0
33.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Чебурашка» Пермьяк балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	350,3
34.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Айгөл» Семиозерка балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	1991,6

35.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Кояшкай» Ташлы Кавал балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	-
36.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Волшебный замок» Усад балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	1231,8
37.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Ромашка» Чыпчык балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	893,2
38.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Тамчы» Чернышевка балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	2904,4
39.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Теремок» Чернышевка балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	149,6
40.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Салават күпере» Чыршы балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	231,0
41.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Аленушка» Шәпше балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	558,3
42.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Йолдыз» Ямаширмә балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	1780,0
43.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Березка» Дачный п. балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	445,8
44.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Светлячок» балалар бакчасы» МБДОУ	Укыту-тәрбия	193,7
45.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Алан-Бәксәр урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	1844,7
46.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Айбаш урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	-
47.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы А.О.Ахманов ис. Алат төп гомуми белем бирү мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	2926,7
48.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Әлдермеш урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	2910,1

№ т/б	Исеме	Эшчәнлек төре	Урнаштыруның гомуми мәйданы, кв.м.
49.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Олы Битаман урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	1200,0
50.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Каенлык төп мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	463,3
51.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Бөреле урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	3205,2
52.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Олы Кавал урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	994,0



53.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бертуган Максудилар ис. 5 номерлы Биектау урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	8092,0
54.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы 1 номерлы Биектау урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	7465,3
55.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы 2 номерлы Биектау урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	4567,0
56.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы 3 номерлы Биектау урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	6267,9
57.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Г. Баруди ис. 4 номерлы Биектау урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	10490,6
58.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «ТУЛПАР» ЦВР ДОД МБОУ	Укыту-тәрбия	15,0
59.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Дөбьяз урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	3035,0
60.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Иске Казан төп мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	-
61.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Казаклар урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	778,0
62.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Коркачык урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	1625,7
63.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Мәмдәл урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	1888,6
64.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Мүлмә урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	1801,4
65.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Күлле урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	1156,3
66.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Суыксу урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	986,0
67.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Учхоз урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	1065,0
68.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Усад урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	1849,9
№ т/б	Исеме	Эшчәнлек төре	Урнаштыруның гомуми мәйданы, кв.м.
69.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	1808,9
70.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чернышевка урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	1295,8
71.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Шәпше урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	1967,0
72.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Шуман урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	1825,9
73.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Ямаширма урта мәктәбе МБОУ	Укыту-тәрбия	2302,4
74.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «КАСКАД» ДООЦ ДОД МБОУ	Укыту-тәрбия	439,8
75.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Биектау туган якны өйрәнү музейе» МБУ	Мәдәният	433,7

76.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Биектау муниципаль районы спорт комплексы» МБУ	Ябылган спорт корылмалары (заллар, манежлар, бассейннар һәм б.ш.)	494,0
77.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Форпост» ООП ЦМФ МБУ	Укыту-тәрбия	-
78.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Үзәкләштерелгән китапханә системасы» МБУ	Мәдәният	394,9
79.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының «Салих Сәйдәшев исемендәге сәнгать мәктәбе» ДО МБУ	Укыту-тәрбия	212,2
80.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының «Биектау» СМ ДО МБУ	Ябылган спорт корылмалары (заллар, манежлар, бассейннар һәм б.ш.)	3952,1
81.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының «Биектау Үзәк мәдәният йорты» МУ	Мәдәният	17758,7
82.	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Спорт мәктәбе» ДО МБУ	Ябылган спорт корылмалары (заллар, манежлар, бассейннар һәм б.ш.)	5425,6
	Барысы		150629,3

Муниципаль берәмлек территориясендә эшчәнлек алып баручы оешмаларга энергияне сак тоту буенча гамәлдәге программаларны "Энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижелелеген арттыру турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында" 2009 елның 23 ноябрәндәге 261-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләренә туры китерергә кирәк.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2019 елның 7 октябрәндәге 1289 номерлы карары, Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 2020 елның 15 июлендәге 425 номерлы боерыгы нигезендә дәүләт һәм муниципаль учреждениеләр өчен энергияне сак тоту өлкәсендә өч еллык чорга биналар буенча энергоресурсларны куллануны мәжбүри исәпләү һәм киметүнең максатчан дәрәжәсен (ЦУС) исәпкә алып, Программаларны эшләү тәртибе билгеләнә.

Дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары булып торган бюджет акчаларының баш бүлүчеләре алар карамагындагы оешмалар өчен алар куллана торган энергетика ресурсларының суммар күләме һәм алар куллана торган суның күләме (алга таба - ресурслардан файдалануны киметүнең максатчан дәрәжәсе) чагыштырыла торган шартларда түбәнәюнең максатчан дәрәжәсен күрсәтелгән оешмалар буенча тулаем алганда энергетика ресурсларын һәм суны куллануның тулаем кимүе зарурлыгыннан чыгып билгеләргә тиеш.

2022 елның IV кварталында «Энергия нәтижелелеге» дәүләт мәгълүмат системасына «Нәтижелелекне арттыру программасы»ның яңа бүлгә өстәлдә, анда Энергияне сак тоту өлкәсендә актуаль программаларны интеграцияләргә кирәк. Оешмалар энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыруның элек расланган программаларын ресурсларны куллануны киметүнең билгеләнгән максатчан дәрәжәләре нигезендә эшләргә яисә төзәтмәләр кертергә тиеш.

Программа формасы Россия Энергетика министрлыгының «Дәүләт һәм муниципаль берәмлек катнашында оешмаларның, эшчәнлекнең жайга салына торган төрләрне гамәлгә ашыручы оешмаларның энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру өлкәсендә программалары һәм аларны гамәлгә ашыруның барышы турындагы хисаплылык формасына карата таләпләренә раслау турында» 2014 елның 30 июнендәге 398 номерлы боерыгы таләпләренә туры килергә тиеш.

Үзлөре куллана торган энергетика ресурсларының һәм суның суммар күләмен муниципаль учреждениеләр тарафыннан куллануны киметүнең максатчан дәрәжәсе Россия Икътисадый үсеш министрлығының "Дәүләт (муниципаль) учреждениеләре тарафыннан алар кулланган энергетика ресурсларының һәм суның суммар күләмен билгеләү буенча методик тәкъдимнәрне раслау турында" 2020 елның 15 июлендәге 425 номерлы боерыгы таләпләре нигезендә исәпләнергә тиеш.

Муниципаль программаның төп күрсәткечләренә программа башкаручыларының энергияне сак тоту өлкәсендә актуаль программаларда тәкъдим ителгән күрсәткечләр нигезендә төзәтмәләр кертелергә тиеш.

Россия Икътисадый үсеш министрлығының «Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеге арттыру өлкәсендә региональ һәм муниципаль программаларны гамәлгә ашыру нәтижәсендә ирешү тәмин ителә торган энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеге арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләр кыйммәтләрен исәпләү методикасын раслау турында» 2021 елның 28 апрелендәге 231 номерлы боерыгы таләпләре нигезендә жирле үзидарә органнарын һәм муниципаль берәмлек муниципаль учреждениеләрен тәмин итүгә энергетика ресурсларын куллануны характерлый торган максатчан күрсәткечләргә түбәндәгеләр керә:

- жирле үзидарә органнарын һәм муниципаль берәмлек учреждениеләрен тәмин итүгә жылылык энергиясенә чагыштырма чыгымы (гомуми мәйданның 1 кв.м га исәбенән);
- жирле үзидарә органнарын һәм муниципаль берәмлек учреждениеләрен тәмин итүгә электр энергиясенә чагыштырма чыгымы (гомуми мәйданның 1 кв.м га исәпләгәндә);
- жирле үзидарә органнарын һәм муниципаль берәмлек учреждениеләрен тәмин итүгә салкын суның чагыштырма чыгымы (1 кешегә исәпләгәндә);
- жирле үзидарә органнарын һәм муниципаль берәмлек учреждениеләрен тәмин итүгә кайнар су тотуның чагыштырма чыгымы (1 кешегә исәпләгәндә);
- жирле үзидарә органнарын һәм муниципаль берәмлек учреждениеләрен тәмин итүгә табигый газның чагыштырма чыгымы (1 кешегә исәпләгәндә).

Жирле үзидарә органнарында һәм муниципаль берәмлекнең муниципаль учреждениеләрендә энергетика ресурсларын куллану турында белешмәләр түбәндәрәк 3 нче таблицада бирелгән.

3 нче таблица

№ т/б	Энергетика ресурсы исеме	Үлчәү берәмлеге	База (хисап) елы
1	Электр энергиясе	кВт.с	5901857,0
2	Жылылык энергиясе	Гкал	2474,0
3	Каты ягулык	тонна	0,0
4	Табигый газ (мотор ягулыгыннан тыш)	куб. м	3816743,2
5	Мотор ягулыгы, шүл исәптән:		
5.1	бензин	тонна	2
5.2	дизель ягулыгы	л	0
6	Су		
6.1	Салкын су	куб. м	153207,6
6.2	Кайнар су	куб. м	10,0
7.	Жирле үзидарә органнарын һәм муниципаль берәмлекнең муниципаль учреждениеләрен урнаштыруның гомуми мәйданы	кв.м.	150629,3

8.	Жирле үзидарэ органнары һәм муниципаль берәмлек муниципаль учреждениеләре биналарыннан файдаланучылар (хезмәткәрләр һәм килүчеләр) саны	кеше	13607
----	---	------	-------

Муниципаль учреждениеләрнең файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән тәэмин ителешен характерлаучы максатчан күрсәткечләргә керә:

- исәпкә алу приборлары буенча алына торган табигый газ, жылылык энергиясе, электр энергиясе һәм су муниципаль учреждениеләр тарафыннан кулланыла торган табигый газ, жылылык энергиясе, электр энергиясе һәм суның гомуми күләмдә кулланыла торган өлеше (процент).

Муниципаль учреждениеләр тарафыннан кулланыла торган табигый газ, жылылык энергиясе, электр энергиясе һәм су турында мәгълүматлар исәпкә алу приборлары буенча сатып алына торган табигый газ, жылылык энергиясе, электр энергиясе һәм су күләме муниципаль учреждениеләр тарафыннан түбәндә 4 нче таблицада тапшырылган.

4 нче таблица

№ т/б	Күрсәткеч исеме	Энергия ресурслары файдаланыла торган биналарның гомуми саны	Исәпләү приборлары белән җиһазланган биналарның гомуми саны	Исәпләү приборлары буенча алынган кулланылган энергия ресурслары өлеше
1.	Жылылык энергиясе	5	1	20
2.	Электр энергиясе	110	107	97
3.	Салкын су	86	79	92
4.	Табигый газ	99	93	94

Жирле үзидарэ органнары карамагындагы муниципаль оешмаларда энергетика ресурсларын куллануны характерлаучы максатчан күрсәткечләргә керә:

- жирле үзидарэ органнары карамагындагы муниципаль оешмаларның укыту-тәрбия билгеләнешендәге биналар һәм урыннар тарафыннан жылылык энергиясенен чагыштырма чыгымы;
- жирле үзидарэ органнары карамагындагы муниципаль оешмаларның укыту-тәрбияви билгеләнешендәге биналар һәм бүлмәләр тарафыннан электр энергиясенен чагыштырма чыгымы;
- жирле үзидарэ органнары карамагындагы муниципаль оешмалар биналары һәм сәламәтлек саклау һәм халыкка социаль хезмәт күрсәтү биналары һәм урыннары тарафыннан жылылык энергиясе тотуның чагыштырма чыгымнары;
- жирле үзидарэ органнары карамагындагы муниципаль оешмаларның сәламәтлек саклау һәм халыкка социаль хезмәт күрсәтү биналары һәм урыннары тарафыннан электр энергиясе тотуның чагыштырма чыгымнары.

Жирле үзидарэ органнары карамагындагы муниципаль оешмаларда энергетика ресурсларын куллану турындагы белешмәләр түбәндә 5 нче таблицада күрсәтелгән.

5 нче таблица

№ т/б	Күрсәткеч исеме	Үлч. бер.	База (хисап) елы
-------	-----------------	-----------	------------------

1.	Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы муниципаль оешмаларның укыту-тәрбия билгеләнешендәге биналарының һәм урыннарының гомуми мәйданы	кв.м	118366
2.	Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы муниципаль оешмаларның укыту-тәрбия билгеләнешендәге биналарыннан һәм урыннарыннан файдалану күләме:		
2.1	жылылык энергиясе	Гкал	2474
2.2	электр энергиясе	кВт·с	3551186
3.	Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы муниципаль оешмаларның сәламәтлек саклау һәм халыкка социаль хезмәт күрсәтү биналарының һәм урыннарының гомуми мәйданы	кв.м.	0
4.	Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы муниципаль оешмаларның сәламәтлек саклау һәм халыкка социаль хезмәт күрсәтү биналарыннан һәм биналарыннан файдалану күләме		
4.1	жылылык энергиясе	Гкал	0,0
4.2	электр энергиясе	кВт. с	0,0

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты биналары\* өчен Россия Икътисадый үсеш министрлыгының 2020 елның 15 июлендәге 425 номерлы боерыгы нигезендә билгеләнгән кулланыла торган энергетика ресурсларының һәм суның суммар күләмен куллануны киметүнең максатчан күрсәткечләре кыйммәте исәпләнгән.

\* - 100 кв.м. дан зуррак биналар өчен

#### Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты

Күрсәткеч	Еллык чагыштырма кыйммәт	Югары нәтижелелек дәрәжәсе (белешмә)	Куллануны киметү потенциалы	Икътисадның максатчан дәрәжәсе	Беренче елда кимүнең максатчан дәрәжәсе	Беренче һәм икенче елда кимүнең максатчан дәрәжәсе	Өч еллык чорда кимүнең максатчан дәрәжәсе
Жылылык энергиясен жылыту һәм вентиляциягә куллану, Втс/м2/ГСОП	куллануны киметү таләбе билгеләнми	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый
Кайнар су куллану, м3/кеше	куллануны киметү таләбе билгеләнми	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый
Салкын су куллану, м3/кеше	5,09	5,16	1%	0%	Бина нәтижәле. Таләпләр билгеләнми.	Бина нәтижәле. Таләпләр билгеләнми.	Бина нәтижәле. Таләпләр билгеләнми.
Электр энергиясен куллану, кВтч/м2	53,43	33,30	39%	4%	52,91	52,39	51,34
Табигый газ куллану, м3/м2	куллануны киметү таләбе билгеләнми	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый
Жылыту һәм вентиляция ихтыяжларына каты ягулык куллану, Втс/м2/ГСОП	куллануны киметү таләбе билгеләнми	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый

Жылыту һәм вентиляция ихтыяжларына башка энергетика ресурсларын куллану, Втч/м2/ГСОП	123,17	кулланылмый	кулланылмый	6%	121,32	119,47	115,78
Мотор ягулыгын куллану, тут/л	куллануны киметү таләбе билгеләнми	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый	кулланылмый

Жирле үзидарә органнарында һәм муниципаль берәмлек муниципаль учреждениеләрендә (предприятиеләрендә) тәкъдим ителә:

- ведомство буйсынуындагы муниципаль учреждениеләр (предприятиеләр) объектларында кулланыла торган энергетика ресурсларын һәм суны исәпкә алуны тәэмин итәргә;
- "Энергия нәтижәлелеге" ГИС төзүгә һәм аның эшчәнлеген тәэмин итүгә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органына энергетика ресурсларын куллану турында муниципаль учреждениеләрнең декларацияләрен ел саен тапшыруны оештырырга;
- Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән таләпләр нигезендә ведомство буйсынуындагы муниципаль учреждениеләр объектларында энергетика ресурсларын һәм су куллануның суммар күләмен чагыштырма шартларда киметүне тәэмин итәргә;
- энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген күтәрү өлкәсендә программаларны раслау һәм гамәлгә ашыруны мондый программаларга билгеләнгән таләпләр нигезендә тәэмин итәргә;
- бу товарларның, эшләрнең, хезмәт күрсәтүләрнең энергетик нәтижәлелеге таләпләре нигезендә муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алулар уздыруны оештырырга;
- Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән биналарның, төзелешләрнең, корылмаларның энергетика нәтижәлелеге таләпләрен үтәүне тәэмин итәргә.

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә законнарның билгеләнгән таләпләрен нәтижәле үтәү өчен, ведомство буйсынуындагы муниципаль учреждениеләрдә алар карамагында муниципаль учреждениеләр булган жирле үзидарә органнарында энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәэмин итү өчен җаваплы затларны билгеләп кую тәкъдим ителә.

Жирле үзидарә органнарына эшчәнлекнең тиешле юнәлешләре буенча җаваплы затларның квалификациясен күтәрү максатларында энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә укуту оештырырга тәкъдим ителә.

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә чараларны һәм проектларны гамәлгә ашырганда муниципаль учреждениеләр объектларында бюджеттан тыш финанслау чыганаclarын җәлеп итәргә, шул исәптән энергия сервисы килешүләрен (контрактларын) төзәргә киңәш ителә.

#### 4.1.2 Торак фонд

Торак фондында кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән тәэмин ителешне характерлый торган максатчан күрсәткечләргә түбәндәгеләр керә:

- а) күпфатирлы йортларның гомуми санында коммуналь ресурслар төрләре буенча файдаланыла торган энергетика ресурсларын күмәк (гомуми йорт) исәпләү приборлары белән жиһазланган күпфатирлы йортлар өлеше (процент);
- б) күпфатирлы йортлардагы торак, торак булмаган урыннарның, торак йортларның гомуми санында коммуналь ресурслар төрләре буенча кулланыла торган энергетика

ресурсларын индивидуаль исәпкә алу приборлары белән жиһазланган күпфатирлы йортлардагы, торак йортлардагы (йорт биләмәләрендәге) торак, торак булмаган урыннар өлеше.

«ЖКХ ГИС» Торак-коммуналь хужалык дәүләт мәгълүмат системасында тапшырылган белешмәләр нигезендә әзерләнгән торак фондында кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән тәмин ителеш турындагы мәгълүматлар түбәндәрәк 6 нчы таблицада тәкъдим ителде.

6 нчы таблица

№ т/б	Күрсәткеч исеме	Үлч. бер.	База (хисап) елы
1.	Коммуналь ресурс жиһәрелә торган муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортлар саны:		
	жылылык энергиясе	берәмлек	281
	электр энергиясе	берәмлек	334
	салкын су	берәмлек	334
	кайнар су	берәмлек	176
№ т/б	Күрсәткеч исеме	Үлч. бер.	База (хисап) елы
	табигый газ	берәмлек	319
2.	Коллектив (гомуми йорт) исәпләү приборлары белән тәмин ителгән муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортлар саны:		
	жылылык энергиясе	берәмлек	19
	электр энергиясе	берәмлек	327
	салкын су	берәмлек	289
	кайнар су	берәмлек	6
	табигый газ	берәмлек	0
3.	Коммуналь ресурс жиһәрелә торган муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларда, торак йортларда (йорт биләмәләрендә) фатирлар:		
	жылылык энергиясе	берәмлек	8202
	электр энергиясе	берәмлек	28595
	салкын су	берәмлек	16552
	кайнар су	берәмлек	5131
	табигый газ	берәмлек	25028
4.	Фактта исәпләү приборлары белән жиһазланган муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортлардагы, торак йортлардагы (йорт биләмәләрендәге) фатирлар саны *		
	жылылык энергиясе	берәмлек	962
	электр энергиясе	берәмлек	26791

	салкын су	берәмле к	8412
	кайнар су	берәмле к	1774
	табигый газ	берәмле к	20949
5.	Муниципаль берәмлек территориясендә капитал ремонт уздырылган күпфатирлы йортларның мәйданы	кв.м.	-
6.	Муниципаль берәмлек территориясендә энергия нәтижелелеге көчле булган капитал ремонт уздырылган күпфатирлы йортларның мәйданы	кв.м	-

\* Индивидуаль, фатир яки бүлмә исәпләү приборлары белән жиһазланган күпфатирлы йортларның бүлмәләр саны. Бирелгән коммуналь ресурс белән тәэмин итү шартнамәсе яисә идарә итү/установка шартнамәсе урнаштырылган урыннар/йортлар исәпкә алына. Коммуналь фатирның тәэмин ителеше мондый фатирдагы барлык бүлмәләргә урнаштырылган исәпләү приборы яисә исәпкә алу бүлмә приборлары булу нигезендә билгеләнә.

Торак фондында тәкъдим ителә:

- кулланыла торган энергетика ресурсларын һәм суны исәпкә алуны тәэмин итү эшләрен оештырырга;

- күпфатирлы йортларга энергетика нәтижелелеге классларын бирү эшен оештырырга;

- Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органы тарафыннан расланган күпфатирлы йорттагы урыннар милекчеләренә гомуми мөлкәтенә карата энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру чаралары исемлегенә нигезендә чараларны гамәлгә ашыру мониторингын үткәргә;

- Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән биналарның, төзелешләренә, корылмаларның энергетика нәтижелелегенә таләпләрен үтәүгә мониторинг үткәргә;

- энергияне нәтижелә кулланучы технологияләр, материаллар һәм жайланмалар кулланып, күпфатирлы йортлар милекчеләренә гомуми мөлкәтен капитал ремонтлау чараларын үткәргә.

#### 4.1.3 Коммуналь инфраструктура системалары һәм энергетика

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы территориясендә коммуналь ресурслар житештерү һәм сатуны гамәлгә ашыручы оешмалар исемлегенә түбәндә 7 нче таблицада бирелә.

7 нче таблица

№ т/б	Ресурс, хезмәт күрсәтү	Оешма - ресурс белән тәэмин итүче
1.	Электр белән тәэмин итүче	«ТР Челтәр компаниясе» АЖ Биектау РЭС
2.	Жылылык белән тәэмин итү	«Биектау коммуналь челтәрләре» АЖ, «РСС- Комфорт» ЖЧЖ, «Теплокоминвест» ЖЧЖ
3.	Салкын су белән тәэмин итү	АО «Высокогорские коммунальные сети», ООО «Бирюлинские коммунальные сети»
4.	Су чыгару	«Биектау коммуналь челтәрләре» АЖ, «Бөреле коммуналь челтәрләре» ЖАЖ, «В-Сервис» ЖЧЖ, «Коркачык челтәрләре» ЖЧЖ
5.	Газ белән тәэмин итү	«ГАЗПРОМ ТРАНСГАЗ КАЗАНЬ» ЖЧЖ
6.	ТБО жыю һәм чыгару	«Полигон» ЖЧЖ



Жайга салына торган эшчэнлек төрлөрөн гамэлгэ ашыручы оешмаларда тэкъдим ителэ: эшчэнлекнең жайга салына торган төрлөрөн гамэлгэ ашыручы оешмаларның энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендәге программаларны раслау өлөшөндө, Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрнең үтәлешенә региональ дәүләт контролен (күзәтчелеген) гамэлгэ ашырырга;

жайга салына торган оешмалар тарафыннан яктырту жайланмаларын файдалануны билгеләнгән дәрәжәгә кадәр житкерү турында кануннар таләпләрөн үтәүгә мониторинг үткәргә.

Ресурсларны берләштерүче оешмаларга энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру буенча программалар эшләрәгә тэкъдим ителә. Программага ТЭР куллануны киметүгә ярдәм итә торган берничә оештыру чарасын кертү максатка ярашлы:

- энергияне сак тоту өчен жаваплы кешеләрне билгеләү;
- жаваплы затларны энергияне сак тоту курсларында укуту;
- энергия ресурсларын экономияләү турында учреждениенә барлык коллективын укуту һәм агитация;
- энергияне сак тоту чараларын уңышлы гамэлгә керткән өчен премияләр бирү системасын гамэлгә кертү;
- жылылык, электр һәм су белән тәмин итү системаларына хезмәт күрсәтү һәм эксплуатацияләү буенча житәкчеләкләр эшләрәү, аларның үтәлешенә даими контроль ясау;
- эштән тыш вакытта һәм ял көннәрендә яктылыкны һәм жылылыкны кабызу һәм сүндерү графигын кертү;
- компьютерлар, принтерлар һәм башка офис техникасын сүндерү графигы;
- системаларның энергия нәтижәлелегенә төп күрсәткечләрен исәпләп чыгару;
- энергия нәтижәлелегә күрсәткечләренәң үзгәрүенә анализ, күрсәткечләренә тиешле дәрәжәдә тоту чараларын эшләрәү.

Өлеге чараларны бюджет оешмаларына карата үткәрү тэкъдим ителә.

Муниципаль берәмлек бюджетында ягулык сатып алуга, күрсәтелгән өлкәләрдә энергетика ресурсларыннан файдалану күләме үзгәрүенә исәпкә алып, коммуналь хезмәтләр өчен түләрү кертүгә гражданның субсидияләргә коммуналь комплекс оешмаларына субсидияләр бирүгә бюджет чаралары каралмаган.

Яктыртуга энергия чыгымнарын оптимальләштерү чаралары түбәндәге юнәлешләр буенча гамэлгэ ашырылырга мөмкин:

- гомуми файдаланудагы урыннарны яктыртуга энергия чыгымнарын оптимальләштерү (гомуми файдаланудагы урыннарны эчке яктырту системаларын модернизацияләү);
- бюджет өлкәсе биналарын эчке яктырту системаларын модернизацияләү;
- тышкы (урам) яктыртуга энергия чыгымнарын оптимальләштерү, шул исәптән ишегалды территорияләрендә.

Проектлар түбәндәге төп чаралар исәбенә гамэлгэ ашырыла.

1. Кыздырмалы лампаларны, люминесцентлы лампаларны энергияне нәтижәлерәк лампа төрләренә - яктылык диодлы лампаларга алмаштыру (LED, Light Emitting Diode).

Гомумән алганда, яктылык диодлары кешеләр даими булмаган урыннарда туры килә. Шул ук вакытта яктылык диодлары житештерүчәнлегә, аларның озак эшләве һәм сәламәтлек өчен куркынычсызлыгы шактый дәрәжәдә аларның житештерү сыйфатына бәйле булуын исәпкә алырга кирәк, шуңа бәйле рәвештә сыйфатлырак продукциягә өстенлек бирү максатка ярашлы.

2. Яктылык белән идарә итү - яктырту системасында лампалар белән идарә итү системасын оештыру күпчелек очракта тагын да күбрәк экономияләргә мөмкинлек бирә (бигрәк тә яктылык диодлы лампалар кулланып).

3. Тиешле чаралар.

Яктыртылышның иң яхшы күрсәткечләре һәрвакытта да лампаларның куәтенә турыдан-туры бәйлә булмый һәм шулай ук алар түбәндәгеләр хисабына да ирешелергә мөмкин:

- плафоннарның һәм рефлекторларның, яктырткыч приборларның башка элементларының чисталыгын саклау;
- бинага урам яктысы керүне тәмин итә торган тәрәзәләргә чиста тоту;
- яктылыкны стеналар, түшәмнәр һ. б. өслөгәннән яхшырак чагылдыру өчен ачык төсләр куллану;
- яктырту кирәкле урыннарда һәм зоналарда яктырту приборларын локальләштерү;
- яктырткыч приборларны стеналарга түгел, ә бары тик түшәмгә урнаштыру, мәсәлән (кагыйдә буларак, яктырткыч приборларны түшәмгә урнаштыру бер үк егәрлектә яктырту потенциалын тулырак ача).

## Муниципаль милектәге урамнарны яктырту челтәрләрен модернизацияләү.

Муниципаль дәрәжәдә энергияне сакчыл тоту һәм энергетик нәтижәлелекне күтәрү, бюджет чыгымнарын һәм дотацияләрне кыскарту еш кына көчле физик яктан тузган һәм кызгану лампалары һәм терекөмешле лампалар белән жиһазланган тышкы (урам) яктырту жиһазларын алыштыру мөһим мәсьәлә булып тора. Яктырткычларны алыштыру жирле үзидарә органнары тарафыннан энергияне сак тоту буенча жирле бюджет һәм муниципаль программалар исәбеннән дә, энергия сервисы килешүләре (контрактлары) кысаларында да гамәлгә ашырыла.

Муниципаль берәмлектә уңайлы һәм имин яшәү дәрәжәсе шактый дәрәжәдә урамнарны яктыртуның торышына бәйле. Муниципаль берәмлектә уңайлы һәм имин яшәү дәрәжәсе шактый дәрәжәдә урамнарны яктыртуның торышына бәйле.

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы составына керүче торак пунктлар исемлеге даими яшәүче гражданның саны (Росстат мәгълүматлары буенча, 2023 елның 1 гыйнварына) түбәндә 8 нче таблицада тәкъдим ителде.

8 нче таблица

Исеме	Яшәүче гражданның саны, кеше
Биектау муниципаль районы, шул исәптән:	58283
Айбаш авыл җирлеге	524
Алан-Бәксәр авыл җирлеге	542
Әлдермеш авыл җирлеге	958
Каенлык авыл җирлеге	1550
Бөреле авыл җирлеге	2737
Олы Битаман авыл җирлеге	921
Олы Кавал авыл җирлеге	475
Биектау авыл җирлеге	23553
Дачный авыл җирлеге	704
Дөбъяз авыл җирлеге	2063
Иске Казан авыл җирлеге	1022
Казаклар авыл җирлеге	493
Красносельский авыл җирлеге	6009
Коркачык авыл җирлеге	1686
Мәмдәл авыл җирлеге	716
Мүлмә авыл җирлеге	1026
Алат авыл җирлеге	455
Семиозерка авыл җирлеге	3000
Суыксу авыл җирлеге	617
Ташлы Кавал авыл җирлеге	505
Усад авыл җирлеге	2292
Чыпчык авыл җирлеге	1816
Чернышевка авыл җирлеге	2034
Шәпше авыл җирлеге	1367
Ямаширма авыл җирлеге	1218

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы административ үзәге территориясендә урамнарны яктырту системаларында энергияне сак тоту чыганаclarы өлешен исәпләү һәм энергияне сак тоту потенциалын бәяләү өчен урамнарны яктырту системасына

анализ ясалды һәм яктырту приборлары типлары һәм аларның куәтләре билгеләнде, шулай ук электр энергиясен еллык куллану билгеләнде. Лампалар куллана торган куәт һәм аларның эшләү озынлыгы түбәндә 9 нчы таблицада китерелгән.

9 нчы таблица

Жиһаз төре	Саны	Куәте, Вт	Эшләү вакыты, елда көн	Эшләү вакыты, тәүлеккә сәг.
ДРЛ	0	0	0	0
ДНат	0	0	0	0
ЛН	0	0	0	0
Энергия саклаучы	115	40	365	8
Яктылык диодлы	0	0	0	0

Муниципаль берәмлек территориясендәге урамнарны яктырту системаларындагы Энергия нәтижәле яктылык чыганаclarына Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2020 елның 24 декабрәндәге 2255 номерлы карары белән расланган яктырту максатларында алмашынучан ток чылбырларында кулланыла торган яктырту жайланмаларына һәм электр лампаларына карата таләпләргә туры килә торган светодиодлы яктырткычлар яисә светодиодлы лампалар керә.

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы территориясендәге урамнарны яктырту системаларында энергияне нәтижәле кулланучы яктылык чыганаclarының өлеше 100% тәшкил итә.

#### 4.1.4 Транспорт комплексы

Транспорт комплексында энергияне сак тоту һәм аның энергетик нәтижәлелеген арттыру, шул исәптән транспорт чараларында мотор ягулыгы сыйфатында файдаланыла торган бензинны һәм дизель ягулыгын, файдалану мөмкинлеген, чыганаclarына табигый газ, газ катнашмалары, электр энергиясе, мотор ягулыгының башка альтернатив төрләренен якин урнашуын һәм мондый алмаштыруның икътисадый максатка ярашлылыгын исәпкә алып, мотор ягулыгының альтернатив төрләре – табигый газ, газ катнашмалары, сыекландырылган углеводород газы, электр энергиясе, мотор ягулыгының башка альтернатив төрләре белән алмаштыру гамәлләре муниципаль берәмлек балансында жәмәгать транспортына караган транспорт чаралары булмавына бәйле тәкъдим ителми.

#### 4.1.5 Төзелеш

Биналар, төзелмәләр, корылмалар өчен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән энергетика нәтижәлелеге таләпләре кулланучыларны энергетика ресурслары һәм коммуналь хезмәтләр белән тәмин итү максатында биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны, шул исәптән жылылык куллана торган жайланмалар, электр кабул иткечләр, су алу жайланмалары һәм (яисә) табигый газдан файдалану жайланмалары белән жиһазландырылганнарны проектлаганда, реконструкцияләгәндә, капитал ремонт үткәргәндә һәм эксплуатацияләгәндә кулланылырга тиеш.

#### 4.1.6 Сәнәгать

Сәнәгать секторында түбәндәгеләргә ярдәм итәргә тәкъдим ителә:

- энергияне нәтижәле һәм энергия саклау технологияләрен кулланып, сәнәгать эшчәнлегенә субъектлары житештерүен технологик яктан яңадан коралландыруга һәм модернизацияләүгә;

- эшкертү производстволарында продукциянең энергия сыйдырышлылыгын киметүгә;

- сәнәгать эшчәнлеген субъектларының энергия нәтижелелеген һәм хезмәт житештерүчәнлеген дәрәжәсен арттыруга.

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты муниципаль берәмлек территориясендә продукция, эшләр (хезмәт күрсәтүләр) төрләрен житештерү өчен сәнәгать житештерүе өлкәсендә энергетика ресурсларын куллану күләме буенча белешмәләр исәбен алып бармый.

## **5. Табигый һәм кыйммәт чагылышта көтелгән нәтижеләрне, шул исәптән тиешле программаны гамәлгә ашырудан икътисадый нәтижеләне, мондый чараларны үткәрү срокларын күрсәтеп, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру чаралары**

Муниципаль программада каралган чаралар Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы территориясендә энергия ресурсларын куллануны киметергә мөмкинлек бирәчәк һәм коммуналь хезмәтләр һәм энергия ресурслары өчен түләү буенча муниципаль берәмлек бюджеты чыгымнарын кыскартуга ярдәм итәчәк.

Муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыру 2025 елдан 2027 елга кадәр чорда аның аерым этапларын аерып алмыйча каралган.

Энергияне сак тоту программаларын мәжбүри эшләр һәм гамәлгә ашыру өлешендә гамәлдәге законнар таләпләрен үтәүдән тыш, мәжбүри тәртиптә муниципаль программага кертелергә тиешле чаралар, шулай ук оештыру чаралары кулланыла торган ресурсларның күләмнәрен уртача 0,05 %ка киметергә мөмкинлек бирә.

### **5.1. Мероприятия Программаларга мәжбүри тәртиптә кертелергә тиешле энергияне сак тоту һәм**

#### **5.1.1. Торак фондында кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборларын жиһазлау чаралары**

Төп чара булып тора:

- гражданнар белән аңлату эшләре башкару, торак йортларны торак фондында суны, табигый газны, жылылык һәм электр энергиясен исәпләү приборлары, шул исәптән күпфатирлы йортларны күмәк гомуми йорт приборлары белән, суны, жылылык һәм электр энергиясен исәпкә алу приборлары белән, индивидуаль һәм гомуми (коммуналь фатирлар өчен) су, табигый газ, жылылык һәм электр энергиясен исәпләү приборлары белән жиһазлау (исәпкә алу приборлары күрсәткечләре буенча исәпләүгә күчү).

Муниципаль учреждениеләргә, муниципаль берәмлек территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы ресурслар белән тәэмин итүче оешмаларга муниципаль учреждениеләр файдалана торган биналарны, төзелмәләрне һәм корылмаларны, файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпләү приборлары белән жиһазлау эшләрен оештырырга, шулай ук куелган исәпләү приборларын файдалануга тапшырырга кирәк.

#### **5.1.2. Торак фондын энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру чаралары**

Төп чара булып тора:

- күпфатирлы йортта гомуми мөлкәтне тотуга карата мәжбүри таләпләр составына керә торган күпфатирлы йортта урыннар милекчеләренен гомуми мөлкәтенә карата

энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру чаралары турында гражданнарға мәгълүмат бирү.

### 5.1.3. Коммуналь инфраструктура системаларының энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру чаралары

Төп чара булып тора:

- муниципаль берәмлек территориясендә эшчәнлекнең жайга салына торган төрләрән гамәлгә ашыручы оешмаларның энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендәге программаларында катнашу.

### 5.1.4. Дәүләт яисә муниципаль берәмлек катнашында һәм әлеге оешмаларның энергетика нәтижәләлеген арттыру оешмаларында энергияне сак тоту чаралары

Муниципаль программага энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә түбәндәгеләрнең программаларындагы чаралар кертелергә мөмкин:

- а) муниципаль берәмлек территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар;
- б) мондый оешмаларның товарларына, хезмәт күрсәтүләренә бәяләр (тарифлар) жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнергә тиеш булса, эшчәнлекнең жайга салына торган төрләрән гамәлгә ашыручы оешмалар;
- в) энергетика ресурсларын куллануны киметү потенциалына ирешүне тәмин итәчәк дәүләт яисә муниципаль берәмлек, дәүләт (муниципаль) учреждениеләре катнашында оешмалар.

### 5.1.5. Энергетика ресурсларын тапшыру өчен кулланыла торган күчемсез мөлкәтнең хужасыз объектларын ачыклау гамәлләре

261-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2021 елның 11 февралендәге 161 номерлы карары нигезендә Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә региональ һәм муниципаль программаларга таләпләр расланды, аларның 13 пунктында программага кертелергә тиешле энергияне сак тоту буенча чаралар исемлегендә мәжбүри буларак, энергетика ресурсларын (газ белән тәмин итүне, жылылык һәм электр белән тәмин итүне кертеп) тапшыру өчен кулланыла торган хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын ачыклау, мондый объектларны күчемсез мөлкәтнең хужасыз объектлары буларак исәпкә кую һәм алга таба шундый хужасыз күчемсез мөлкәт объектларына муниципаль милек хокукын тану буенча чаралар күрсәтелгән.

1994 елның 30 ноябрәндәге 51-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Гражданлык кодексының 225 статьясының 3 өлешендәге 1 абзацы нигезендә хужасыз күчемсез әйберләр исәпкә күчемсез мөлкәткә хокукны дәүләт теркәвенә алучы орган тарафыннан алар урнашкан территориядә жирле үзидарә органы гаризасы буенча алына. Россия Икътисади үсеш министрлыгының 2015 елның 10 декабрәндәге 931 номерлы боерыгы белән билгеләнгән Хужасыз күчемсез әйберләрне исәпкә алу тәртибенен 5 пункты нигезендә, күчемсез мөлкәт объектын исәпкә алу шәһәр, авыл жирлекләре, шәһәр округлары жирле үзидарә органының хужасыз күчемсез әйберләрне исәпкә кую турындагы гариза нигезендә, ә авылара территорияләрдә – әлеге муниципаль берәмлекләр территорияләрендәге күчемсез мөлкәткә карата муниципаль районнарның жирле үзидарә органы тарафыннан исәпкә кую турындагы гариза нигезендә гамәлгә ашырыла.

Әлеге чараларны гамәлгә ашыру өчен жирле үзидарә органнарына Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы территориясендә жылылык белән тәмин итү схемасын һәм су белән тәмин итү схемасын эшләү яисә актуальләштерү буенча эш башкарырга кирәк.

### 5.1.6. Энергетика ресурсларын житештерүчелэрне һәм кулланучыларны, энергетика ресурсларын тапшыруны гамәлгә ашыручы оешмаларны стимуллаштыру чаралары

Төп чаралар булып тора:

- электр һәм жылылык энергиясен эшләү, электр һәм жылылык энергиясен тапшыру өчен кулланыла торган жиһазларны модернизацияләү чаралары, шул исәптән югарырак файдалы эш коэффициенты булган жиһазларга алмаштыру, энергетика нәтижәлелеген арттыру максатларында инновацион карарлар һәм технологияләр кертү чаралары;

- электр энергиясен, жылылык энергиясен аларны тапшырганда югалтуларны кыскарту чаралары;

- суны тапшырганда (транспортировкада) кулланыла торган электр энергиясе күләмнәрен киметү чаралары;

- аны тапшырганда су югалтуларын киметү чаралары;

- суларын чыгаруга һәм (яисә) юбынтык суларны чистарту өчен электр энергиясен тотуны киметү чаралары.

Өлеге чаралар электр һәм жылылык энергиясе житештерүчеләрнең, электр челтәре оешмаларының, жылылык челтәре оешмаларының, су белән тәмин итүне һәм су түгүне гамәлгә ашыручы оешмаларның муниципаль берәмлек территориясендә гамәлдә булган электр һәм жылылык энергиясен житештерүчеләрнең, энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру хакындагы законнарда эшлэнгән инвестиция һәм житештерү программаларында исәпкә алынды.

Югарыда күрсәтелгән чараларны гамәлгә ашыру шулай ук жайга салына торган бөяләр (тарифлар) кулланып алынган бюджеттан тыш чаралардан файдаланып мөмкин.

### 5.1.7. Икенчел энергетика ресурслары һәм (яисә) яңартыла торган энергия чыганакларының энергия чыганаклары буларак файдалану очраklарының санын арттыру чаралары

Муниципаль берәмлек территориясендә икенчел энергетика ресурсларынан һәм (яисә) яңартыла торган энергия чыганакларынан файдалана торган объектлар юк.

### 5.1.8. Транспорт комплексында энергияне сак тоту чаралары

Транспорт комплексында энергияне сак тоту һәм аның энергетик нәтижәлелеген арттыру, шул исәптән транспорт чараларында мотор ягулыгы сыйфатында файдаланыла торган бензинны һәм дизель ягулыгын, файдалану мөмкинлеген, чыганакларына табигый газ, газ катнашмалары, электр энергиясе, мотор ягулыгының башка альтернатив төрләрнең якин урнашуын һәм мондый алмаштыруның икътисадый максатка ярашлылыгын исәпкә алып, мотор ягулыгының альтернатив төрләре – табигый газ, газ катнашмалары, сыекландырылган углеводород газы, электр энергиясе, мотор ягулыгының башка альтернатив төрләре белән алмаштыру гамәлләре муниципаль берәмлек балансында жәмәгать транспортына караган транспорт чаралары булмавына бәйле тәкъдим ителми.

### 5.1.9. Чараларны мәгълүмати тәмин итү, шул исәптән энергетика ресурслары кулланучыларына күрсәтелгән чаралар турында һәм энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру ысуллары турында мәгълүмат бирү чаралары

261-ФЗ номерлы Федераль законның 22 статьясының 1. 2 өлеше нигезендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын мәгълүмати тәмин итү даими рәвештә түбәндәге юллар белән гамәлгә ашырылырга тиеш:

- 1) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә дәүләт мәгълүмат системасын төзү;

2) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә массакуләм мәгълүмат чараларында һәм региональ программаларда дәүләт хакимияте органнары һәм (яисә) ведомство буйсынуындагы дәүләт (бюджет яисә автоном) учреждениеләре, жирле үзидарә органнары тарафыннан бастырып чыгару;

3) дәүләт хакимияте органнары һәм (яисә) алар буйсынуындагы дәүләт (бюджет яисә автоном) учреждениеләре, жирле үзидарә органнары тарафыннан массакуләм мәгълүмат чараларында тематик теле- һәм радиотапшыруларда, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру чаралары һәм ысуллары турында мәгълүмат-агарту программалары, әлеге өлкәдә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә күренекле казанышлар, шул исәптән чит ил казанышлары турында, әлеге өлкәдә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә һәм башка актуаль мәгълүмат таратуны оештыру;

4) әлеге Федераль закон белән Россия Федерациясе территориясендә аларның әйләнешенә таләпләр билгеләнгән көнкүреш энергия кулланучы жайланмаларының һәм башка товарларның, шулай ук энергетика ресурсларыннан файдалану процессларына бәйле биналар, төзелешләр, корылмалар һәм башка объектларның энергетика нәтижәләлеге турында кулланучыларга мәгълүмат бирү;

5) электр челтәре хужалыгы объектларына, коммуналь инфраструктура системаларына һәм аларның энергетика нәтижәләлеген арттыру чараларына карата энергияне сак тоту потенциалы турында мәгълүмат тарату;

6) энергетика нәтижәләлеге югары булган объектлар һәм технологияләр күргәзмәләрен оештыру;

7) энергияне сак тоту турындагы һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру турындагы законнар нигезендә башка гамәлләр башкару.

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә дәүләт мөнфәгәтләрән үтәү һәм ижтимагый файдалы максатларга ирешү, шулай ук дәүләт хакимияте органнары һәм (яисә) алар буйсынуындагы дәүләт (бюджет яисә автоном) учреждениеләре энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру гамәлләрән мәгълүмати тәмин итүне гамәлгә ашыру максатларында жирле үзидарә органнары даими рәвештә түбәндәгеләрне таратуны тәмин итәргә тиеш:

1) әлеге Федераль законда билгеләнгән физик затларның хокуклары һәм бурычлары турында, торақ йортлар милекчеләрәнә, күпфатирлы йортлардагы урыннар милекчеләрәнә, күпфатирлы йортлардагы урыннар милекчеләрәнә, күпфатирлы йортларны карап тотуга жаваплы затларга карата куела торган таләпләр һәм әлеге Федераль законның башка таләпләре турында мәгълүматны;

2) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә социаль рекламаны.

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә дәүләт мәгълүмати системасында 261-ФЗ номерлы Федераль законның 23 статьясының 3,4,5 өлешләре нигезендә, мәжбүри тәртиптә түбәндәге белешмәләренә үз эченә алырга тиеш:

1) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә региональ, муниципаль программалар, энергияне сак тоту һәм дәүләт яисә муниципаль берәмлек катнашында оешмаларның энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә программалар һәм аларны гамәлгә ашыру барышы турында;

1.1) кулланыла торган дәүләт, муниципаль энергетика ресурслары һәм су учреждениеләре тарафыннан кимү күләме турында һәм кулланыла торган дәүләт, муниципаль энергетика ресурслары һәм су учреждениеләренә кимүе күләмен билгеләүгә йогынты ясый торган чагыштырма шартлар турында;



2) энергетика ресурсларыннан файдалану күләме турында, энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру хакында, икътисад, торак-коммуналь хужалык, торак фондлары, Россия Федерациясе субъектлары һәм муниципаль берәмлекләр тармакларына карата гомумиләштерелгән энергетика нәтижәләлеген арттыру турында;

3) дәүләт, муниципаль, хосусый торак фондларына, Россия Федерациясе субъектларына һәм муниципаль берәмлекләргә, дәүләт яисә муниципаль берәмлек катнашында оешмаларга карата гомумиләштерелгән файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпләү приборлары белән тәэмин ителеш турында;

4) энергетика паспортларындагы мәгълүматны эшкәртү, системалаштыру һәм анализлау барышында алынган, энергетик тикшерүне уздыру турында хисаплар, энергетика ресурсларын куллану турында декларацияләр һәм энергетика тикшерүе өлкәсендә үз-үзен жайга салучы оешмалар реестрындагы мәгълүмат;

5) дәүләт яисә муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен төзелгән энергия сервисы шартнамәләрен (контрактларын) төзү практикасы турында һәм энергия сервисы шартнамәләрен (контрактларын) гамәлгә ашырганда энергетика ресурсларын планлаштырыла торган экономияләү күләме (шул исәптән бәяләр чагылышында) турында;

6) энергетика ресурсларыннан файдалануга бәйле һәм югары энергетик нәтижәлелеккә ия продукция, технологик процесслар турында, энергияне сак тоту буенча иң нәтижәле чаралар турында, энергияне сак тотуның һәм энергетика нәтижәләлеген күтәрүнең перспектив юнәлешләре хакында;

7) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә дәүләт ярдәме күрсәтү күләме турында;

8) энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру турында законнарны бозу турында;

9) Россия Федерациясенәң норматив хокукый актлары, Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукый актлары, энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру турында муниципаль хокукый актлар турында;

10) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән башка белешмәләр.

Дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген күтәрү өлкәсендә дәүләт мәгълүмат системасын төзүгә һәм эшләнүне тәэмин итүгә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органына Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган кагыйдәләр нигезендә кирәкле мәгълүматны тапшыра.

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә дәүләт мәгълүмат системасына кертелгән мәгълүмат вәкаләтле федераль башкарма хакимият органының "Интернет" челтәрендәге рәсми сайтында, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының "Интернет" челтәрендәге рәсми сайтларында мәжбүри урнаштырылырга һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган кагыйдәләр нигезендә кварталга кимендә бер тапкыр яңартылырга тиеш.

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитетына муниципаль берәмлек территориясендә энергияне сак тотуны һәм энергетика нәтижәләлеген арттыруны мәгълүмати ярдәм күрсәтүне һәм пропагандалауны түбәндәге юллар белән тәэмин итәргә кирәк:

- энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру турындагы законнар таләпләре хакында мәгълүмат урнаштыру;

- энергияне сак тоту һәм энергетиканы арттыру өлкәсендә муниципаль программаны Интернет челтәрендә жирле үзидарә хакимияте органнарының рәсми сайтында урнаштыру;

- кулланучыларга энергия сервисы шартнамэләре (контрактлар) төзү мөмкинлеге һәм аларны төзү үзенчәлекләре турында мәгълүмат бирү;

- энергия кулланучы көнкүреш жайланмаларының һәм башка товарларның энергетика нәтижәлелеге турында кулланучыларга мәгълүмат житкерү, аларга карата Россия Федерациясе законнары нигезендә аларның энергетика нәтижәлелеге классларын билгеләү каралган йә энергетика нәтижәлелеген ирекле маркировкалау кулланыла.

## **5.2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру механизмы**

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру җаваплы башкаручы - Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Башкарма комитеты тарафыннан муниципаль программаны башкаручылар белән берлектә гамәлгә ашырыла. Җаваплы башкаручы башкара:

- башкаручыларның эшчәнлеген координацияләү һәм контрольдә тотуны;
- башкарган муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыруны тәмин итүне;
- муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыруга акчалар тоту тәртибен билгеләүне дә кертеп, муниципаль программаны үтәү өчен кирәкле норматив хокукый актлар эшләү һәм кабул итүне;
- аны үтәү өчен кирәкле локаль хокукый актлар эшләү һәм кабул итүне, муниципаль программаны төп башкаручының (башкаручыларның) тәкъдимнәрен, шул исәптән муниципаль программада катнашучыларның үзара хезмәттәшлеген оештыру өчен дә;
- программа чаралары буенча финанслау күләмен төгәлләштереп, чираттагы финанс елына һәм план чорына программа чаралар исемлеген, шул исәптән тышкы факторлар үзгәрүгә бәйле рәвештә ел саен формалаштыруны;
- кирәк булганда муниципаль программаны башкаручыларга аны гамәлгә ашыру функцияләренә бер өлешен тапшыруны;
- муниципаль программаны гамәлгә ашыру турында төп башкаручы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә хисап тапшыруны;
- рәсми сайтта урнаштыру аша муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыруның барышы һәм нәтижәләре турында җәмәгатьчелеккә мәгълүмат бирүне.

Муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыру кысаларында Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджеты акчаларын тоту дөүлэт яисә муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә Россия Федерациясенә гамәлдәге бюджет законнары, Россия Федерациясенә гамәлдәге законнары таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитетына муниципаль учреждениеләр житәкчеләре арасында энергия сервисы шартнамэләре (контрактлар) төзү мөмкинлеге турында аңлату эшләре оештырырга кирәк, аларның предметы муниципаль берәмлек территориясендә энергияне саклауга һәм энергетика ресурсларыннан файдалануның энергетик нәтижәлелеген арттыруга юнәлдерелгән гамәлләрне башкарудан гыйбарәт.

## **5.3. Муниципаль программаның энергияне сак тотуны үстерү һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру максатларына ирешүне бәяләү**

Энергияне сак тотуны үстерү һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру максатларына ирешүне бәяләү сан һәм (яисә) сыйфат максатчан күрсәткечләренән, критерийлардан һәм ысуллардан файдаланып гамәлгә ашырыла. Муниципаль программа чараларын үтәү барышын бәяләү аны гамәлгә ашыруның көтелгән максатчан күрсәткечләрен асылда ирешелгән

күрсәткечләрне һәм шулай ук максатчан күрсәткечләрне чагыштыруга нигезләнеп мониторинглауга нигезләнгән. Мониторингның мәгълүматларына туры китереп, гамәлгә ашыруның ирешелгән нәтижәләре буенча муниципаль программага тиешле үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертелергә мөмкин.

**5.4. Муниципаль программага мәжбүри рәвештә кертелергә тиешле энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру чаралары исемлеге**

N Т/ Б	Программа чарасы исеме	2025 ел					2026 ел					2027 ел				
		Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү		
				натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум			натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум			натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум
		чыганак	күләм, мең сум	саны	үлч. берәм		саны	үлч. берәм	саны	үлч. берәм						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	Торак фондында кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборларын жиһазлау чаралары															
	оештыру чаралары:															
1.1	торак йортларны торак фондында исәпләү приборлары белән жиһазлау буенча гражданның белән аңлату эшләре алып бару	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-
1.2	күпфатирлы йортларда урыннар милекчеләре белән аңлату эшләре башкару, күпфатирлы йортларны күмәк гомуми йорт исәпләү приборлары белән жиһазлау буенча тотуга җаваплы затларга	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-
1.3	күпфатирлы йортларда урыннар милекчеләре белән аңлату эшләре башкару, күпфатирлы йортларны															

	индивидуаль һәм гомуми исәпләү приборлары белән җиһазлау тотуга җаваплы затларга	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-
<b>Чара буенча барлыгы</b>			<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>

N т/ б	Программа чарасы исеме	2025 ел					2026 ел					2027 ел				
		Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү		
				натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум			натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум			натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум
		чыганак	күләм, мең сум	саны	үлч. берәм		чыганак	күләм, мең сум	саны	үлч. берәм		чыганак	күләм, мең сум	саны	үлч. берәм	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2.	Торак фондын энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәләгән арттыру чаралары															
2.1	күпфатирлы йортларда гомуми мөлкәткә энергия нәтиҗәләгән буенча капитал ремонт ясау	бюджеттан тыш чаралар	0,000	-	-	-	бюджеттан тыш чаралар	0,000	-	-	-	бюджеттан тыш чаралар	0,000	-	-	-
<b>Чара буенча барлыгы</b>			<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>
3.	Коммуналь инфраструктура системаларын энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәләгән арттыру чаралары															
3.1	энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәләгән арттыру турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә ресурслар белән тәэмин итүче оешмалар тарафыннан энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәләгән арттыру буенча программалар эшләү	бюджеттан тыш чаралар	0,000	-	-	-	бюджеттан тыш чаралар	0,000	-	-	-	бюджеттан тыш чаралар	0,000	-	-	-
<b>Чара буенча барлыгы</b>			<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>
4.	Энергетика ресурсларын (газ белән тәэмин итүне, жылылык һәм электр белән тәэмин итүне дә кертеп) тапшыру өчен кулланыла торган күчсез мөлкәтнең хужасыз объектларын ачыклау чаралары															

4.1	энергетика ресурсларын тапшыру өчен кулланыла торган хужасыз күчөмсөз мөлкөт объектларын ачыклау	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-
4.2	муниципаль берәмлек территориясендә жылылык белән тәэмин итү схемасын эшләү яисә актуальләштерү	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-
4.3	муниципаль берәмлек территориясендә су белән тәэмин итү	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-

N п/п	Программа чарасы исеме	2025 ел					2026 ел					2027 ел				
		Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү		
		чыганак	күләм, мең сум	натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум	чыганак	күләм, мең сум	натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум	чыганак	күләм, мең сум	натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум
				саны	үлч. берәм				саны	үлч. берәм				саны	үлч. берәм	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	схемасын эшләү яисә актуальләштерү															
<b>Чара буенча барлыгы</b>		<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	
5.	Энергетика ресурсларын тапшыру өчен файдаланыла торган хужасыз күчөмсөз мөлкөт объектлары белән, мондый объектлар ачылган вакыттан алып, идарә итүне оештыру чаралары															
5.1	хужасыз күчөмсөз мөлкөт объектларын рәсмиләштерү	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-
<b>Чара буенча барлыгы</b>		<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	
6.	Энергетика ресурсларын житештерүчеләрне һәм кулланучыларны, энергетика ресурсларын тапшыруны гамәлгә ашыручы оешмаларны стимуллаштыру чаралары															

6.1	энергияне сак тоту һәм ресурслар белән тәэмин итүче оешмаларның энергетика нәтижелелеген арттыру программаларында каралган чараларны үткәрүдә ярдәм күрсәтү	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-
<b>Чара буенча барлыгы</b>			<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>
7.	Икенчел энергетика ресурсларының һәм (яисә) яңартыла торган энергия чыганакларының энергия чыганаклары буларак файдалану очракларының санын арттыру чаралары															
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Чара буенча барлыгы</b>			<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>
8.	Транспорт комплексында энергияне сак тоту чаралары															
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Чара буенча барлыгы</b>			<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>
9.	Башка мәсьәләләр буенча гамәлләр															
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Чара буенча барлыгы</b>			<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>
10.	Мәгълүмат белән тәэмин итү чаралары															
10.1	жирле үзидарә органнарының «Интернет» челтәрендәге															
N т/ б	Программа чарасы исеме	2025 ел					2026 ел					2027 ел				
		Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү		
				натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум			натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум			натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум
чыганак	күләм, мең сум	саны	үлч. берәм		чыганак	күләм, мең сум	саны	үлч. берәм		чыганак	күләм, мең сум	саны	үлч. берәм			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	рәсми сайтларында мәгълүмат урнаштыру															

10.2	мәғлүматны кварталга кимендә бер тапқыр яңарту															
10.3	энергияне сак тоту һәм энергетиканы күтәру өлкәсендә муниципаль программаны Интернет челтәрендә җирле үзидарәнең хакимият органнары рәсми сайтында урнаштыру															
10.4	муниципаль берәмлек катнашында энергияне сак тоту һәм энергетика оешмаларын арттыру өлкәсендә программалар урнаштыруны Интернет челтәрендәге рәсми сайтта тәэмин итү															
<b>Чара буенча барлығы</b>		<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	
<b>Чаралар буенча барысы</b>		<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	



### 5.5. Муниципаль берәмлек катнашында һәм әлеге оешмаларның энергетика нәтижәләлеген арттыру оешмаларында энергияне сак тоту чаралары исемлеге

N т/б	Программа чарасы исеме	2025 ел					2026 ел					2027 ел				
		Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү		
		чыганак	күләм, мең сум	натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум	чыганак	күләм, мең сум	натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум	чыганак	күләм, мең сум	натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум
				саны	үлч. берәм				саны	үлч. берәм				саны	үлч. берәм	
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
1.	Файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборларын жиһазлау чаралары															
	Оештыру чаралары:															
1.1	Бюджет оешмалары, учреждениеләр житәкчеләре белән биналары, төзелешләре, корылмаларны исәпкә алу приборлары белән жиһазлау буенча аңлату эшләре башкару	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-
1.2	Милек хокукындагы яисә дәүләт яисә муниципаль берәмлек катнашында оешмалар карамагындагы биналары, төзелмәләре, корылмаларны энергия куллану турында мәгълүматны жыю һәм анализлау	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-

1.3	Энергияне сак тоту һәм «ГИС» энергияне сак тоту өлкәсендә дәүләт мәғлүмат системасында белешмәләрне урнаштыруны тәэмин итү Энергия нәтижәлеге» (энергетика ресурсларын куллану турында декларацияләр)	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-	бюджет чаралары	0,000	-	-	-
-----	---	-----------------	-------	---	---	---	-----------------	-------	---	---	---	-----------------	-------	---	---	---

N т/б	Программа чарасы исеме	2025 ел					2026 ел					2027 ел				
		Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү		
		чыганак	күләм, мең сум	натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум	чыганак	күләм, мең сум	натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум	чыганак	күләм, мең сум	натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум
саны	үлч. берәм			саны	үлч. берәм				саны	үлч. берәм						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Техник һәм технологик чаралар:															
1.4	Исәпләү приборлары белән биналарны, төзелешләрне, корылмаларны җиһазлау	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000
1.5	Техническое обслуживание приборов учета	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000
1.6	Исәпләү приборларын тикшерү	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000
<b>Чара буенча барлыгы</b>			<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>
2.	Муниципаль учреждениеләрнең, җирле үзидарә органның энергетика ресурслары белән тәэмин итүгә бюджетлар чыгымнарын кыскарту чаралары															
	Оештыру чаралары:															
2.1	Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлеге арттыру өлкәсендә программалар эшләү:															

2.1.1	2027-2029 елларга энергияне сак тоту нәм энергетика нәтижәләгән арттыру өлкәсендә муниципаль программа эшләү.	бюджет чаралары	0,000	-	данә	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	данә	0,000	бюджет чаралары	89,900	1	данә	0,000
2.1.1	Муниципаль учреждениеләр тарафыннан энергияне сак тоту нәм энергетика нәтижәләгән арттыру өлкәсендә программалар эшләү	бюджет чаралары	0,000	74	данә	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	данә	0,000	бюджет чаралары	0,000	74	данә	0,000
2.2	Муниципаль учреждениеләр били торган барлык биналар буенча энергия куллануның мәгълүматлар базасын булдыру нәм алып бару	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000
2.3	Муниципаль учреждениеләр урнашкан барлык биналар буенча энергия ресурсларыннан файдалану мониторингын үткәрү:															
2.3.1	Энергия ресурсларын куллану	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000

N т/б	Программа чарасы исеме	2025 ел					2026 ел					2027 ел				
		Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү		
				натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум			натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум			натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум
		чыганак	күләм, мең сум	саны	үлч. берәм		чыганак	күләм, мең сум	саны	үлч. берәм		чыганак	күләм, мең сум	саны	үлч. берәм	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	лимитларының үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру															
2.3.2	Дәрәс эксплуатацияне нәм жиназларның торышын тикшереп торуны гамәлгә ашыру	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000

2.3.3	Жайланмаларны исәпкә алу һәм көйләү системаларының профилактик һәм ремонт эшләрен вакытында башкару	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000			
2.3.4	Хезмәт процессы белән каралмаган максатларда электр энергиясен куллануга юл куймау	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000			
2.3.5	Биналарда яктылык режимы графикларын үтәү	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000	бюджет чаралары	0,000	-	-	0,000			
<b>Чара бүенча барлыгы</b>			<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>89,900</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>			
3.	Биналарны, корылмаларны, конструктив элементлар корылмаларын жылылык белән яклауны арттыру (тәрәзәләрне, ишекләрен энергия нәтижелелек ягыннан өстенрәккә алмаштыру, түбәләрне, фасадны, идәннәрне ремонтлауга һ.б.):																		
3.1	Ягу сезоны башланыр алдыннан тәрәзәләргә техник хезмәт күрсәтү (3 шт), шул исәптән:																		
	Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты (20 данә)		10,000	1214,6	куб.м.	9,110	бюджет чаралары	10,000	1214,6	куб.м.	9,110	бюджет чаралары	10,000	1214,6	куб.м.	9,110			
<b>Чара бүенча барлыгы</b>			<b>10,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>9,110</b>	<b>X</b>	<b>10,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>9,110</b>	<b>X</b>	<b>10,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>9,110</b>			
4.	Торба үткәргечләрне, жиһазларны һәм жылылык системаларын, су белән тәэмин итүне һәм суну чыгаруны реконструкцияләү, ревизияләү:																		
4.1	ИК (0 шт) белән салкын суну энергия нәтижелелеге катнашмаларын урнаштыру, шул исәптән:																		
	Биектау муниципаль районы Башкарма	бюджет чаралары	0,000	0	м. куб.	0,000	бюджет чаралары	0,000	0	м. куб.	0,000	бюджет чаралары	0,000	0	м. куб.	0,000			
N т/б	Программа чарасы исеме	2025 ел					2026 ел					2027 ел							
		Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү			Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү			Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү			Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү		
		натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум	натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум	натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум	натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум	натураль аңлатмада		бәя чагылышында, мең сум			
		чыганак	күләм, мең сум		саны	үлч. берәм		чыганак	күләм, мең сум		саны	үлч. берәм		чыганак	күләм, мең сум		саны	үлч. берәм	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17			

	комитеты (20 данә)																
<b>Чара буенча барлыгы</b>			<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	
5.	Энергия чыгымнарын яктыртуга оптимальләштерү чаралары																
5.1	Биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны тышкы һәм эчке яктырту системаларында кыздырмалы лампаларны энергияне саклый торганнарغا (яктылык диодлы, люминесцентлы), яктырткычларны энергияне саклый торганнарغا (яктылык диодлы, люминесцентлы) яктырткычларга алыштыру: (18 данә):																
	Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты (18 данә)	бюджет чаралары	9,000	521,7	Квт. с.	3,526	бюджет чаралары	9,000	521,7	Квт. с.	3,668	бюджет чаралары	9,000	521,7	Квт. с.	3,814	
<b>Чара буенча барлыгы</b>			<b>9,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>3,526</b>	<b>X</b>	<b>9,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>3,668</b>	<b>X</b>	<b>9,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>3,814</b>	
6.	Муниципаль берәмлек территориясендә урамнарны яктырту системаларын реконструкцияләү һәм модернизацияләү																
6.1	Урам яктырту системаларында лампаларны энергия саклый торганнарغا (яктылык диодлы, люминесцентлы), яктырткычларны энергияне саклый торганнарны (яктылык диодлы, люминесцентлы) кую (алыштыру) (0 д.)	бюджет чаралары	0,000	0,0	Квт. ч	0,000	бюджет чаралары	0,000	0,0	Квт. ч	0,0000	бюджет чаралары	0,000	0,0	Квт. ч	0,000	
<b>Чара буенча барлыгы</b>			<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,0000</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>0,000</b>	
7	Инженер-техник тәэмин итү системаларын реконструкцияләү һәм модернизацияләү																
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<b>Чара буенча барлыгы</b>			<b>-</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>-</b>	<b>X</b>	<b>-</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>-</b>	<b>X</b>	<b>-</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>-</b>	

Чаралар буенча барысы	19,000	X	X	12,636	X	19,000	X	X	12,777	X	108,900	X	X	12,924
-----------------------	--------	---	---	--------	---	--------	---	---	--------	---	---------	---	---	--------

## **6. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген күтәрү өлкәсендә ирешелүе муниципаль программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә тәмин ителә торган максатчан күрсәткечләр**

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген күтәрү өлкәсендә максатчан күрсәткечләр (алга таба - максатчан күрсәткечләр) муниципаль программада энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру максатларына туры килә һәм муниципаль программаны гамәлгә ашырудан икътисадый нәтижәне бәяләү мөмкинлеген тәмин итә.

Максатчан күрсәткечләр түбәндәгеләрне чагылдыра:

а) торак фондында энергетика ресурсларыннан файдалануның нәтижәлелеген арттыру;

б) коммуналь инфраструктура системаларында энергетика ресурсларыннан файдалануның нәтижәлелеген арттыру;

в) энергетика ресурслары югалтуларын аларны тапшырганда, шул исәптән коммуналь инфраструктура системаларында киметү;

г) кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән тәмин ителеш дәрәжәсен күтәрү;

д) энергия чыганакалары буларак икенчел энергетика ресурсларын һәм (яисә) яңартыла торган энергия чыганакаларын кулланучы объектлар санын арттыру;

е) энергетика нәтижәлелеге югары класслы булган объектларга караган транспорт чаралары, электр двигательләре, транспорт чаралары белән жиһазландырылган мотор ягулыгын һәм электр энергиясен куллану өлешендә югары экономиячеләр санын арттыру;

ж) муниципаль учреждениеләрнең, жирле үзидарә органнарының энергетика ресурслары белән тәмин итүгә бюджетлар чыгымнарын, шулай ук коммуналь комплекс оешмаларына ягулык сатып алуга субсидияләр бирүгә бюджетлар чыгымнарын, күрсәтелгән өлкәләрдә энергетика ресурсларыннан файдалану күләмен исәпкә алып, коммуналь хезмәтләр өчен түләү кертүгә субсидияләр чыгымнарын кыскарту;

з) финанслауга кулланыла торган бюджеттан тыш чаралар күләмен арттыру чаралар.

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләр кыйммәтләрэн исәпләп чыгару өчен файдаланыла:

- рәсми статистик мәгълүмат;
- Россия Федерациясе субъектларының (муниципаль берәмлекләренң) ягулык-энергетика баланслары;
- Россия Федерациясе субъектларының (муниципаль берәмлекләренң) социаль-икътисадый үсеш программалары;
- Россия Федерациясе субъектлары (муниципаль берәмлекләр) территориясендә яңадан торгызыла торган энергетика ресурслары чыганакалары, шулай ук ягулыкның жирле төрләре барлыгы турында белешмәләр;
- Россия Федерациясе субъектлары (муниципаль берәмлекләр) территориясендә инженерлык инфраструктурасының торышы турында белешмәләр, шул исәптән жылылык, электр, газ, су белән тәмин итүнең торышы хакында;
- Торак-коммуналь хужалыкның «ГИС ЖКХ» дәүләт мәгълүмат системасында тапшырылган белешмәләр;
- «ГИС Энергия нәтижәлелеге» энергияне сак тоту һәм энергияне сак тоту өлкәсендә дәүләт мәгълүмат системасында тапшырылган белешмәләр;
- исәпләү приборларының күрсәткечләре турында белешмәләр.

Муниципаль программаны гамэлгә ашыру нәтижәсендә казанышлары тәэмин ителә торган максатчан күрсәткечләрне исәпләү Россия Икътисадый үсеш министрлығының «Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә региональ һәм муниципаль программаларны гамэлгә ашыру нәтижәсендә ирешелә торган энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләрне исәпләү методикасын раслау турында» 2021 елның 28 апрелендәге 231 номерлы боерыгы белән расланган шундый күрсәткечләрнең кыйммәтләрен исәпләү методикасы нигезендә гамэлгә ашырылды.

Муниципаль программаларны гамэлгә ашыру барышында планлаштырылган һәм фактта ирешелгән максатчан күрсәткечләр хисап календарь елы өчен (1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр) формалаштырылган һәм муниципаль программаны гамэлгә ашыруның бөтен срогы дәвамында һәр ел өчен исәпләнгән.



**6.1. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру өлкәсендә мәжбүри максатчан күрсәткечләр**

Максатчан күрсәткечләрне исәпләү өчен нигез мәгълүматлар түбәнрәк 10 нчы таблицада китерелгән.

10 нчы таблица

№ т/б	Күрсәткеч исеме	Үлч.бер.	База елы	2025 ел	2026 ел	2027 ел
1.	Жирле үзидарә органнарын һәм муниципаль берәмлекнең муниципаль учреждениеләрен урнаштыруның гомуми мәйданы	кв.м.	150629,3	150629,3	150629,3	150629,3
2.	Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары һәм муниципаль учреждениеләре биналарыннан файдаланучылар (хезмәткәрләр һәм килүчеләр) саны	кеше	13607	13607	13607	13607
3.	Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары һәм муниципаль учреждениеләрендә энергия ресурсларын һәм суны куллану күләме					
	жылылык энергиясе	Гкал	2474,0	2461,6	2449,3	2436,9
	электр энергиясе	кВт·с	5901857,0	5871826,0	5841795,1	5811764,1
	салкын су	куб.м	153207,6	152441,6	151675,5	150909,5
	кайнар су	куб.м	10,0	10,0	9,9	9,9
	табигый газ	куб.м	3816743,2	3796444,9	3776146,6	3755848,2
	каты ягулык	тонна	0,0	0,0	0,0	0,0
	бензин	л	2	2	2	2
	дизель ягулыгы	л	0	0	0	0
4.	Исәпләү приборлары буенча сатып алына торган жирле үзидарә органнары һәм муниципаль учреждениеләре тарафыннан кулланыла торган энергия ресурслары һәм су күләме					
	жылылык энергиясе	%	20	20	20	20
	электр энергиясе	%	97	97	97	97
	салкын су	%	92	92	92	92
	табигый газ	%	94	94	94	94
5.	Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы муниципаль оешмаларның уку-тәрбия билгеләнешендәге биналарының һәм урыннарының гомуми мәйданы	кв.м				
6.	Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы муниципаль оешмаларның уку-тәрбия билгеләнешендәге биналарыннан һәм урыннарыннан файдалану күләме:					

	жылылык энергиясе	Гкал	2474,0	2461,6	2449,3	2437,1
	электр энергиясе	кВт·с	3551186,0	3551186,0	3551186,0	3551186,0
7.	Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы муниципаль оешмалар халкына	кв.м.	0	0	0	0

№ т/б	Күрсәткеч исеме	Үлч.бер.	База елы	2025 ел	2026 ел	2027 ел
	сәламәтлек саклау һәм социаль хезмәт күрсәтү биналарының һәм урыннарының гомуми мәйданы					
8.	Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы муниципаль оешмаларның сәламәтлек саклау һәм халыкка социаль хезмәт күрсәтү биналарыннан һәм урыннарыннан файдалану күләме					
	жылылык энергиясе	Гкал	0,0	0,0	0,0	0,0
	электр энергиясе	кВт. ч	0,0	0,0	0,0	0,0
9.	Муниципаль берәмлек территориясендә урамнарны яктырту системаларында яктыртуның энергия ягыннан нәтижәле чыганаclarы саны	берәм	115	115	115	115
10.	Муниципаль берәмлек территориясендә урамнарны яктырту системаларында яктылык чыганаclarының гомуми саны	берәм	115	115	115	115
11.	Муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортлар саны	берәм	334	334	334	334
12.	Муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларның гомуми мәйданы	кв.м	-	-	-	-
13.	Муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларда яшәүче халык саны	кеше	-	-	-	-
14.	Энергетика нәтижәлегә «В» һәм югарырак классы булган муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларның мәйданы	кв.м	-	-	-	-
15.	Коммуналь ресурс жибәрелә торган муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортлар саны:					
	жылылык энергиясе	берәм	281	281	281	281

	электр энергиясе	берәм	334	334	334	334
	салкын су	берәм	334	334	334	334
	кайнар су	берәм	176	176	176	176
	табигый газ	берәм	319	319	319	319

№ т/б	Күрсәткеч исеме	Үлч.бер.	База елы	2025 ел	2026 ел	2027 ел
16.	Муниципаль берәмлек территориясендә күмәк (гомумйорт) исәпкә алу приборлары белән җиһазланган күпфатирлы йортлар саны					
	җылылык энергиясе	берәм	19	19	19	19
	электр энергиясе	берәм	327	327	327	327
	салкын су	берәм	289	289	289	289
	кайнар су	берәм	6	6	6	6
	табигый газ	берәм	0	0	0	0
17.	Муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларда, торак йортларда (йорт биләмәләрендә) коммуналь ресурс белән тәэмин ителә торган фатирлар саны:					
	җылылык энергиясе	берәм	8202	8202	8202	8202
	электр энергиясе	берәм	28595	28595	28595	28595
	салкын су	берәм	16552	16552	16552	16552
	кайнар су	берәм	5131	5131	5131	5131
	табигый газ	берәм	25028	25028	25028	25028
18.	Муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортлардагы, торак йортлардагы (йорт биләмәләрендәге) фактта исәпкә алу приборлары белән җиһазланган фатирлар саны					
	җылылык энергиясе	берәм	962	962	962	962
	электр энергиясе	берәм	26791	26791	26791	26791
	салкын су	берәм	8412	8412	8412	8412
	кайнар су	берәм	1774	1774	1774	1774

	табигый газ	берәм	20949	20949	20949	20949
19.	Муниципаль берәмлек территориясендә капитал ремонт уздырылган күпфатирлы йортларның мәйданы	кв.м.	-	-	-	-
20.	Энергия нәтижелелеге нәтижәле булган ремонт ясалган муниципаль берәмлек территориясендә күпфатирлы йортларның мәйданы	кв.м	-	-	-	-

№ т/б	Күрсәткеч исеме	Үлч.бер.	База елы	2025 ел	2026 ел	2027 ел
21.	Жылылык челтәрләренә муниципаль берәмлек территориясендә жылылык һәм электр энергиясен катнаш эшләп чыгару режимында эшли торган жылылык энергиясе чыганаclarыннан жибәрелгән жылылык энергиясе күләме	мең Гкал	0	0	0	0
22.	Муниципаль берәмлек территориясендә жылылык белән үзәкләштерелгән тәмин итү системасында жибәрелгән жылылык энергиясенең гомуми күләме	мең Гкал.	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
23.	Жәмәгать транспортына караган, анда ташу хезмәтләренә тарифларны жайга салу муниципаль берәмлек тарафыннан гамәлгә ашырыла торган транспорт чаралары саны	берәм	0	0	0	0
24.	Мотор ягулыгын һәм электр энергиясен (шул исәптән энергетика нәтижелелеге югары класслы объектларга караган) куллану буенча жәмәгать транспортына караган анда муниципаль берәмлек гамәлгә ашырыла торган хезмәт күрсәтүләргә тарифларны жайга салына торган транспорт чаралары саны	берәм	0	0	0	0
25.	Табигый газдан, газ катнашмаларыннан, сыекландырылган углеводород газыннан мотор ягулыгы сыйфатында файдаланучы, аларда ташу хезмәтләре буенча тарифларны муниципаль берәмлек жайга сала торган транспорт чаралары саны	берәм	0	0	0	0
26.	Муниципаль берәмлек территориясендә теркәлгән автоном электр туклануы чыганагы булган транспорт чаралары (жиңел электр мобильләрен дә кертеп) саны	берәм	0	0	0	0

27.	Муниципаль берәмлек территориясендә теркәлгән электр туклануының автоном чыганагы булган жиңел электр мобильләре саны	берәм	0	0	0	0
28.	Муниципаль берәмлек территориясендә теркәлгән жәмәгать транспортына караган электр туклануының автоном чыганагы булган транспорт чаралары саны	берәм	0	0	0	0
29.	Объем потребления энергетических ресурсов в сфере промышленного производства для производства продукции, работ (услуг), составляющих основную долю потребления энергетических ресурсов на территории муниципального образования	т у.т	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*

№ т/б	Күрсәткеч исеме	Үлч.бер.	База елы	2025 ел	2026 ел	2027 ел
30.	Муниципаль берәмлек территориясендә энергетика ресурсларын кулланыуның төп өлешен тәшкит итүче продукция, эшләр (хезмәт күрсәтүләр) житештерү өчен сәнәгать житештерүе өлкәсендә энергетика ресурсларын куллану күләме	продукция бер.	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
31.	Муниципаль берәмлек территориясендә жылылык электр станцияләре жибергән электр энергиясенә ягулык куллану күләме,	т у.т	0	0	0	0
32.	Муниципаль берәмлек территориясендә электр станцияләре тарафыннан жиберелгән электр энергиясенә күләме	кВт•с	0	0	0	0
33.	Муниципаль берәмлек территориясендә жылылык электр станцияләре коллекторларыннан жиберелгән жылылык энергиясенә ягулык куллану күләме,	т у.т	0	0	0	0
34.	Муниципаль берәмлек территориясендә жылылык электр станцияләре коллекторларыннан жиберелгән жылылык энергиясә күләме	Гкал	0	0	0	0
35.	Жылылык энергиясә коллекторларыннан муниципаль берәмлек территориясендә жиберелгән жылылык энергиясенә ягулык куллану күләме	т у.т	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
36.	Муниципаль берәмлек территориясенә жылылык энергиясә жылылык челтәренә пар казаннары коллекторларыннан жиберелгән күләм	Гкал.	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*

37.	Муниципаль берәмлек территориясендә бүлү челтәрләре буенча тапшырылган электр энергиясенең гомуми күләме	млн кВт·с	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
38.	Муниципаль берәмлек территориясендә бүлү челтәрләре буенча аны тапшырганда электр энергиясен югалту күләме	млн кВт·с	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
39.	Муниципаль берәмлек территориясендә тапшырылган жылылык энергиясенең гомуми күләме	Гкал	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
40.	Муниципаль берәмлек территориясендә аны тапшырганда жылылык энергиясен югалту күләме	Гкал	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
41.	Муниципаль берәмлек территориясендә житештерелә торган энергетика ресурсларының гомуми күләме	т у.т.	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
42.	Муниципаль берәмлек территориясендә торгызыла торган энергия чыганаclarын һәм (яисә) икенчел энергетика ресурсларын кулланып житештерелә торган энергетика ресурслары күләме	т у.т.	0	0	0	0
43.	Муниципаль берәмлек территориясендә кайнар суну куллануның (файдалануның) гомуми күләме	куб.м	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
Н т/б	Күрсәткеч исеме	Үлч.бер.	База елы	2025 ел	2026 ел	2027 ел
44.	Муниципаль берәмлек территориясендә салкын су куллануның (файдалануның) гомуми күләме	куб.м.	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
45.	Муниципаль берәмлек территориясендә су белән тәмин итүнең үзәкләштерелгән системаларында су югалтулары күләме	куб.м	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
46.	Муниципаль берәмлек территориясендә эчәргә яраклы суну әзерләүнең (транспортировкауның) технологик процессында кулланыла торган электр энергиясе күләме	кВт·с	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
47.	Муниципаль берәмлек территориясендә кайнар су жылытуга тотыла торган жылылык энергиясе саны	Гкал	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
48.	Муниципаль берәмлек территориясендә чистартыла торган агып төшүче суларның гомуми күләме	куб.м.	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
49.	Муниципаль берәмлек территориясендә агып төшүче суларны чистартуның технологик процессында кулланыла торган электр энергиясе күләме	кВт·ч	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*

н/д\* - Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты күрсәтелгән күрсәткечләр буенча белешмәләр исәбен алып бармый.

## 6.2. Максатчан индикаторлар һәм программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәләре

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген күтәрү өлкәсендә максатчан күрсәткечләр, РФ Хөкүмәтенен "Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә төбәк һәм муниципаль программаларга карата таләпләрне раслау турында" 2021 елның 11 февралендәге N 161 карары белән билгеләнгән, 11 нче таблица.

11 нче таблица

N т/б	Максатчан индикатор (күрсәткеч) исеме	Үлч.бер.	База (хисап) елы	Еллар буенча максатчан күрсәткечләрнең план кыйммәтләре		
				2025 ел	2026 ел	2027 ел
1	2	3	4	5	6	7
1.	Жирле үзидарә органнарын һәм муниципаль берәмлек учреждениеләрен тәэмин итүгә жылылык энергиясе чагыштырма чыгымы (гомуми мәйданның 1 кв.м га исәпләгәндә)	Гкал/кв.м	0,02	0,02	0,02	0,02
2.	Жирле үзидарә органнарын һәм муниципаль берәмлекнең муниципаль учреждениеләрен тәэмин итүгә электр энергиясенең чагыштырма чыгымы (гомуми мәйданның 1 кв. м на исәпләгәндә)	кВт-ч/кв.м	39,18	38,98	38,78	38,58
3.	Жирле үзидарә органнарын һәм муниципаль берәмлекнең муниципаль учреждениеләрен тәэмин итүгә салкын суның чагыштырма чыгымы (1 кешегә исәпләгәндә)	куб.м/кеше	11,26	11,20	11,15	11,09
4.	Жирле үзидарә органнарын һәм муниципаль берәмлекнең муниципаль учреждениеләрен тәэмин итүгә кайнар суның чагыштырма чыгымы (1 кешегә исәпләгәндә)	куб.м/кеше	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Жирле үзидарә органнарын һәм муниципаль берәмлекнең муниципаль учреждениеләрен тәэмин итүгә табигый газның чагыштырма чыгымы (1 кешегә исәпләгәндә)	куб.м/кеше	280,50	279,01	277,51	276,02
6.	Муниципаль берәмлек территориясендә муниципаль учреждениеләр тарафыннан кулланыла торган жылылык энергиясенең гомуми күләмендә исәпкә алу приборлары буенча сатып алына торган муниципаль учреждениеләр тарафыннан кулланыла торган жылылык энергиясе өлеше	%	20	20	20	20



7.	Муниципаль берәмлек территориясендә муниципаль учреждениеләр тарафыннан кулланыла торган электр энергиясенең гомуми күләмендә исәпкә алу приборлары буенча сатып алына торган, муниципаль учреждениеләр тарафыннан кулланыла торган электр энергиясенең өлеше	%	97	97	97	97
8.	Муниципаль берәмлек территориясендә муниципаль учреждениеләр тарафыннан кулланыла торган салкын суның гомуми күләмендә исәпкә алу приборлары буенча сатып алына торган салкын суның муниципаль учреждениеләр тарафыннан кулланыла торган өлеше	%	92	92	92	92
9.	Муниципаль берәмлек территориясендә муниципаль учреждениеләр тарафыннан кулланыла торган табигый газның гомуми күләмендә исәпкә алу приборлары буенча сатып алына торган муниципаль учреждениеләр тарафыннан кулланыла торган табигый газ өлеше	%	94	94	94	94
10.	Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы муниципаль оешмаларның укыту-тәрбия билгеләнешендәге биналары һәм урыннары тарафыннан жылылык энергиясен чагыштырмача чыгым	Гкал/кв.м	0,02	0,02	0,02	0,02
11.	Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы	кВт·ч/кв.м	30,00	29,85	29,70	29,55

N т/б	Максатчан индикатор (күрсәткеч) исеме	Үлч.бер.	База (хисап) елы	Еллар буенча максатчан күрсәткечләрнең план кыйммәтләре		
				2025 ел	2026 ел	2027 ел
1	2	3	4	5	6	7
	муниципаль оешмаларның укыту-тәрбия билгеләнешендәге биналары һәм урыннары тарафыннан электр энергиясен чагыштырмача тоту					
12.	Жирле үзидарә органнары карамагындагы муниципаль оешмаларның сәламәтлек саклау һәм халыкка социаль хезмәт күрсәтү биналары һәм биналары тарафыннан жылылык энергиясен чагыштырмача тоту	Гкал/кв.м	0	0	0	0
13.	Жирле үзидарә органнары карамагындагы муниципаль оешмаларның сәламәтлек саклау һәм халыкка социаль хезмәт күрсәтү биналары һәм урыннары тарафыннан электр энергиясен чагыштырмача чыгым	кВт·с/кв.м	0	0	0	0
14.	Жирле үзидарә органнарында һәм муниципаль берәмлекнең муниципаль учреждениеләрендә жылылык энергиясен куллану күләме	Гкал	2474,0	2461,6	2449,3	2436,9
15.	Жирле үзидарә органнарында һәм муниципаль берәмлекнең муниципаль учреждениеләрендә электр энергиясен куллану күләме	кВт·с	5901857,0	5871826,0	5841795,1	5811764,1

16.	Жирле үзидарә органнарында һәм муниципаль берәмлекнең муниципаль учреждениеләрендә салкын су куллану күләме	куб.м	153207,6	152441,6	151675,5	150909,5
17.	Жирле үзидарә органнарында һәм муниципаль берәмлекнең муниципаль учреждениеләрендә кайнар су куллану күләме	куб.м	10,0	10,0	9,9	9,9
18.	Жирле үзидарә органнарында һәм муниципаль берәмлекнең муниципаль учреждениеләрендә табигый газ куллану күләме	куб.м	3816743,2	3796444,9	3776146,6	3755848,2
19.	Жирле үзидарә органнарында һәм муниципаль берәмлекнең муниципаль учреждениеләрендә каты ягулык (күмер) куллану күләме	тонна	0,0	0,0	0,0	0,0
20.	Жирле үзидарә органнарында һәм муниципаль берәмлекнең муниципаль учреждениеләрендә бензин куллану күләме	тонна	2	2	2	2
21.	Жирле үзидарә органнарында һәм муниципаль берәмлекнең муниципаль учреждениеләрендә дизель ягулыгын куллану күләме	л	0	0	0	0
22.	Муниципаль берәмлек территориясендә урамнарны яктырту системаларында яктыртуның энергия нәтижәлелеге чыганаclarы өлеше	%	100	100	100	100
23.	Жирле үзидарә органнары, муниципаль учреждениеләр тарафыннан төзелгән энергияне сак тотуга һәм муниципаль берәмлек территориясендә энергетика ресурсларыннан файдалануның энергетик нәтижәлелеген арттыруга юнәлдерелгән гамәлләрне башкаручы тарафыннан гамәлгә ашыру предметы булып торган жирле үзидарә органнары карамагындагы энергия сервисы шартнамәләре (контрактлары) саны	берәм	0	0	0	0
24.	Муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларның гомуми санында жылылык энергиясен исәпкә алуның коллектив (гомумйорт) приборлары белән жиһазланган күпфатирлы йортлар өлеше	%	6,76	6,76	6,76	6,76

N т/б	Максатчан индикатор (күрсәткеч) исеме	Үлч.бер.	База (хисап) елы	Еллар буенча максатчан күрсәткечләрнең план кыйммәтләре		
				2025 ел	2026 ел	2027 ел
1	2	3	4	5	6	7
25.	Электр энергиясен исәпкә алуның күмәк (гомумйорт) приборлары, муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларның гомуми саны белән тәмин ителгән күпфатирлы йортлар өлеше	%	97,90	97,90	97,90	97,90
26.	Муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларның гомуми санында салкын суны исәпкә алу буенча күмәк (гомумйорт) приборлар белән жиһазланган күпфатирлы йортлар өлеше	%	86,53	86,53	86,53	86,53

27.	Муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларның гомуми санында кайнар суну исәпкә алу буенча күмәк (гомумйорт) приборлар белән җиһазланган күпфатирлы йортлар өлеше	%	3,41	3,41	3,41	3,41
28.	Муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларның гомуми санында табигый газны исәпкә алу буенча күмәк (гомумйорт) приборлар белән җиһазланган күпфатирлы йортлар өлеше	%	0	0	0	0
29.	Муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларда, торак йортларда (йорт биләмәләрендә) торак, торак булмаган урыннарның гомуми санында жылылык энергиясен исәпкә алуның индивидуаль приборлары белән җиһазландырылган күпфатирлы йортларда, торак йортларда (йорт биләмәләрендә) торак, торак булмаган урыннарның өлеше	%	11,73	11,73	11,73	11,73
30.	Муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларда, торак йортларда (йорт биләмәләрендә) торак, торак булмаган урыннарның гомуми санында электр энергиясен исәпкә алуның индивидуаль приборлары белән җиһазландырылган күпфатирлы йортларда, торак йортларда (йорт биләмәләрендә) торак, торак булмаган урыннарның өлеше	%	93,69	93,69	93,69	93,69
31.	Муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларда, торак йортларда (йорт биләмәләрендә) торак, торак булмаган урыннарның гомуми санында салкын суну исәпкә алуның индивидуаль приборлары белән җиһазландырылган күпфатирлы йортларда, торак йортларда (йорт биләмәләрендә) торак, торак булмаган урыннарның өлеше	%	50,82	50,82	50,82	50,82
32.	Муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларда, торак йортларда (йорт биләмәләрендә) торак, торак булмаган урыннарның гомуми санында кайнар суну исәпкә алуның индивидуаль приборлары белән җиһазландырылган күпфатирлы йортларда, торак йортларда (йорт биләмәләрендә) торак, торак булмаган урыннарның өлеше	%	34,57	34,57	34,57	34,57
33.	Муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларда, торак йортларда (йорт биләмәләрендә) торак, торак булмаган урыннарның гомуми санында табигый газны исәпкә алуның индивидуаль приборлары белән җиһазландырылган күпфатирлы йортларда, торак йортларда (йорт биләмәләрендә) торак, торак булмаган урыннарның өлеше	%	83,7	83,7	83,7	83,7
34.	Муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан, энергетика нәтиҗәлегенә "В" һәм аннан югарырак класслы күпфатирлы йортлар өлеше	%	-	-	-	-

N т/б	Максатчан индикатор (күрсәткеч) исеме	Үлч. бер.	База (хисап) елы	Еллар буенча максатчан күрсәткечләрнең план кыйммәтләре		
				2025 ел	2026 ел	2027 ел
1	2	3	4	5	6	7
35.	Удельный расход тепловой энергии в многоквартирных домах, расположенных на территории муниципального образования	Гкал/кв.м	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
36.	Удельный расход электрической энергии в многоквартирных домах, расположенных на территории муниципального образования	кВт·ч/кв.м	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
37.	Удельный расход холодной воды в многоквартирных домах на территории муниципального образования (в расчете на 1 жителя)	куб.м/кеше	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
38.	Удельный расход горячей воды в многоквартирных домах на территории муниципального образования (в расчете на 1 жителя)	куб.м/кеше	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
39.	Муниципаль берәмлек территориясендә күпфатирлы йортларга үткәрелгән капитал ремонтларның гомуми күләмендә күпфатирлы йортларга энергияне нәтижәле кулланучы капитал ремонтларның өлеше	%	-	-	-	-
40.	Муниципаль берәмлек территориясендә үзәкләштерелгән жылылык белән тәмин итү системаларында жылылык энергиясен житештерүнең гомуми күләмендә жылылык энергиясен жылылык һәм электр энергиясен катнаш эшләп чыгару режимында эшләүче жылылык энергиясе чыганаclarыннан жылылык челтәрләренә жиберелгән жылылык энергиясе өлеше	%	0	0	0	0
41.	Яңартыла торган энергия чыганаclarын куллану нигезендә эшли торган генерацияләү объектлары күәтләрен кертү (25 МВттан артык гидроэлектростанцияләрне исәпкә алмыйча)	МВт	0	0	0	0
42.	Муниципаль берәмлек территориясендә жылылык электр станцияләре тарафыннан электр энергиясен жиберүгә ягулыкның чагыштырма чыгымы	т у.т./млн кВт·с	0	0	0	0
43.	Муниципаль берәмлек территориясендә жылылык электр станцияләре коллекторларынан жиберелгән жылылык энергиясенә ягулыкның чагыштырма чыгымы	т.у.т./мең Гкал	0	0	0	0
44.	Муниципаль берәмлек территориясендә жылылык энергиясе коллекторларынан жиберелгән жылылык энергиясенә ягулыкның чагыштырма чыгымнары	т.у.т./мең Гкал	0	0	0	0
45.	Муниципаль берәмлек территориясендә тапшырылган электр энергиясенә гомуми күләмендә бүлү челтәрләре буенча аны тапшырганда электр энергиясен югалтулар өлеше	%	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*

46.	Муниципаль берәмлек территориясендә тапшырылган жылылык энергиясенең гомуми күләмендә жылылык энергиясен тапшырганда жылылык энергиясен югалту өлеше	%	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
47.	Анда ташу хезмәтләренә тарифларны жайга салу муниципаль берәмлек алып бара торган жәмәгать транспортына караган транспорт чаралары саны,	берәм	0	0	0	0
48.	Мотор ягулыгын һәм электр энергиясен (шул исәптән энергетика нәтижелелеге югары класслы объектларга караган) куллану буенча жәмәгать транспортына караган, анда ташу хезмәте күрсәтүләргә тарифларны жайга салу муниципаль берәмлек тарафыннан гамәлгә ашырыла торган транспорт чаралары саны	берәм	0	0	0	0

N т/б	Максатчан индикатор (күрсәткеч) исеме	Үлч.бер.	База (хисап) елы	Еллар буенча максатчан күрсәткечләрнең план кыйммәтләре		
				2025 ел	2026 ел	2027 ел
1	2	3	4	5	6	7
49.	Мотор ягулыгы сыйфатында табигый газдан, газ катнашмаларыннан, сыекландырылган углеводород газыннан файдаланучы муниципаль берәмлек аларда ташу хезмәтләренә тарифларны жайга сала торган транспорт чаралары саны	берәм	0	0	0	0
50.	Муниципаль берәмлек территориясендә теркәлгән автоном электр туклануы чыганагы булган транспорт чаралары (жиңел электр мобильләрен дә кертеп) саны	берәм	0	0	0	0
51.	Муниципаль берәмлек территориясендә теркәлгән электр туклануының автоном чыганагы булган жиңел электр мобильләре саны	берәм	0	0	0	0
52.	Муниципаль берәмлек территориясендә теркәлгән жәмәгать транспортына караган электр туклануының автоном чыганагы булган транспорт чаралары саны	берәм	0	0	0	0
53.	Коммуналь комплекс оешмаларына ягулык сатып алуга тиешле дәрәжәдәге бюджеттан субсидияләр күләме	сум	0	0	0	0
54.	Коммуналь хезмәтләр өчен түләүне тиешле дәрәжәдәге бюджеттан кертүгә гражданның субсидияләр күләме	сум	0	0	0	0
55.	Муниципаль берәмлек территориясендә кулланыла торган (файдаланыла торган) электр энергиясенең гомуми күләмендә исәпләүләр исәпкә алу приборларыннан файдаланып гамәлгә ашырыла торган электр энергиясе күләме өлеше	%	100	100	100	100
56.	Муниципаль берәмлек территориясендә кулланыла торган (файдаланыла торган) жылылык энергиясенең гомуми күләмендә, аның өчен исәпләүләр исәпкә алу приборларыннан файдаланып башкарыла торган жылылык энергиясе күләме өлеше	%	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*

57.	Муниципаль берәмлек территориясендә кулланыла торган (файдаланыла торган) суның гомуми күләмендә, аның өчен исәпләүләр исәпкә алу приборларыннан файдаланып башкарыла торган салкын су күләме өлеше	%	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
58.	Муниципаль берәмлек территориясендә кулланыла торган (файдаланыла торган) суның гомуми күләмендә, аның өчен исәпләүләр исәпкә алу приборларыннан файдаланып башкарыла торган кайнар су күләме өлеше	%	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
59.	Муниципаль берәмлек территориясендә кулланыла торган (файдаланыла торган) табигый газның гомуми күләмендә, аның өчен исәпләүләр исәпкә алу приборларыннан файдаланып башкарыла торган табигый газ күләме өлеше	%	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
60.	Муниципаль берәмлек территориясендә житештерелә торган энергетика ресурсларының гомуми күләмендә яңартыла торган энергия чыганаclarын һәм (яисә) икенчел энергетика ресурсларын кулланып житештерелә торган энергетика ресурслары күләме өлеше	%	0	0	0	0
N т/б	Максатчан индикатор (күрсәткеч) исеме	Үлч.бер.	База (хисап) год	Еллар буенча максатчан күрсәткечләрнең план кыйммәтләре		
				2025 ел	2026 ел	2027 ел
1	2	3	4	5	6	7
61.	Муниципаль берәмлек территориясендә сүткәргеч челтәргә бирелгән суның гомуми күләмендә су белән тәэмин итүнең үзәкләштерелгән системаларында су югалтулары өлеше	%	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
62.	Муниципаль берәмлек территориясендә челтәргә жибәрелә торган су күләме берәмлегенә эчәргә яраклы су әзерләүнең технологик процессында кулланыла торган электр энергиясенең чагыштырма чыгымы	кВт·с/куб.м	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
63.	Муниципаль берәмлек территориясендә транспортлана торган су күләме берәмлегенә эчә торган суны транспортлауның технологик процессында кулланыла торган электр энергиясенең чагыштырма чыгымы	кВт·с/куб.м	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
64.	Муниципаль берәмлек территориясендә чистартыла торган агызыла торган сулар күләме берәмлегенә агызыла торган суларны чистартуның технологик процессында кулланыла торган электр энергиясенең чагыштырма чыгымы	кВт·с/куб.м	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*
65.	Муниципаль берәмлек территориясендә транспортлана торган агызыла торган сулар күләме берәмлегенә агызыла торган суларны транспортлауның технологик процессында кулланыла торган электр энергиясенең чагыштырма чыгымы	кВт·с/куб.м	н/д*	н/д*	н/д*	н/д*

## 7. Муниципаль программаны ресурслар белән тәэмин итү - мондый чараларны финанслауның аерым бюджет (алар булган очракта) һәм бюджеттан тыш (алар булган очракта) чыганакларын күрсәтеп, чараларны финанслау чыганаклары турында мәгълүмат

Аерым бюджет (алар булган очракта) һәм бюджеттан тыш (алар булган очракта) мондый чараларны финанслау чыганакларын күрсәтеп, чараларны финанслау чыганаклары турында мәгълүмат түбәндәрәк 12 нче таблицада бирелгән.

12 нче таблица

№ т/б	Чараның исеме	Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү			
		чыганак	2025 ел күләме, мең сум	2026 ел күләме, мең сум	2027 ел күләме, мең сум
1	2	3	4	5	6
1.	Файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборларын жиһазлау чаралары				
1.1	Биналар, төзелешләр, корылмаларны ссәпләү приборлары белән тәэмин итү				
		федераль бюджет акчалары	0,000	0,000	0,000
		республика бюджеты акчалары	0,000	0,000	0,000
		жирле бюджет акчалары	0,000	0,000	0,000
		бюджеттан тыш акчалар	0,000	0,000	0,000
	<b>Чара буенча барлыгы</b>		<b>0,000</b>	<b>0,000</b>	<b>0,000</b>
2.	Муниципаль учреждениеләрнең, жириле үзидарә органнарының энергетика ресурслары белән тәэмин итүгә бюджетлар чыгымнарын кыскарту чаралары				
2.1	Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлеген арттыру өлкәсендә программалар эшләү				
		федераль бюджет акчалары	0,000	0,000	0,000
		республика бюджеты акчалары	0,000	0,000	0,000
		жириле бюджет акчалары	0,000	0,000	89,900
		бюджеттан тыш акчалар	0,000	0,000	0,000

	<b>Чара буенча барлыгы</b>		<b>0,000</b>	<b>0,000</b>	<b>89,900</b>
3.	Биналарны, төзелмэләрне, корылмаларны һәм аерым конструктив элементларны жылылык белән яклауны арттыру (тәрәзэләрне, керү ишекларен энергетик яктан нәтижелерәккә алмаштыру, түбэләрне, фасадны, идәннәрне ремонтлау һ.б.лар):				
3.1	Ягу сезоны башланыр алдыннан тәрәзэләргә техник хезмәт күрсәтү				

№ т/б	Чара исеме	Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү			
		чыганак	2025 ел	2026 ел	2027 ел
			күләме, мең сум	күләме, мең сум	күләме, мең сум
1	2	3	4	5	6
		федераль бюджет акчалары	0,000	0,000	0,000
		республика бюджеты акчалары	0,000	0,000	0,000
		жириле бюджет акчалары	10,000	10,000	10,000
		бюджеттан тыш акчалар	0,000	0,000	0,000
	<b>Чара буенча барлыгы</b>		<b>10,000</b>	<b>10,000</b>	<b>10,000</b>
4.	Торба үткәргечләрне, жылылык, су белән тәэмин итү һәм су чыгару системаларын реконструкцияләү, ревизия				
4.1	ИК датчик белән энергияне нәтижелә катнаштыручыларны урнаштыру				
		федераль бюджет акчалары	0,000	0,000	0,000
		республика бюджеты акчалары	0,000	0,000	0,000
		жириле бюджет акчалары	0,000	0,000	0,000
		бюджеттан тыш акчалар	0,000	0,000	0,000
	<b>Чара буенча барлыгы</b>		<b>0,000</b>	<b>0,000</b>	<b>0,000</b>
5.	Энергия чыгымнарын яктыртуга оптимальләштерү чаралары				
	Биналарны, корылмаларны, корылмаларны тышкы һәм эчке яктырту системаларында энергияне саклаучы яктырткычларга (яктылык диодлы, люминесцентлы) яктырткычлар алмаштыру	федераль бюджет акчалары	0,000	0,000	0,000
		республика бюджеты акчалары	0,000	0,000	0,000



		җирле бюджет акчалары	9,000	9,000	9,000
		бюджеттан тыш акчалар	0,000	0,000	0,000
	<b>Чара буенча барлыгы</b>		<b>9,000</b>	<b>9,000</b>	<b>9,000</b>
6.	Муниципаль берәмлек территориясендә урамнарны яктырту системаларын реконструкцияләү һәм модернизацияләү				
		федераль бюджет акчалары	0,000	0,000	0,000
		республика бюджеты акчалары	0,000	0,000	0,000
		җирле бюджет акчалары	0,000	0,000	0,000
№ т/б	Чара исеме	Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү			
		чыганак	2025 ел күләме, мең сум	2026 ел күләме, мең сум	2027 ел күләме, мең сум
1	2	3	4	5	6
		бюджеттан тыш акчалар	0,000	0,000	0,000
	<b>Чара буенча барлыгы</b>		<b>0,000</b>	<b>0,000</b>	<b>0,000</b>
	<b>Чаралар буенча барлыгы</b>		<b>19,000</b>	<b>19,000</b>	<b>108,900</b>
	<b>Программаны гамәлгә ашыру елларында барлык чыганаclar буенча барысы</b>		<b>146,900</b>		

**1 нче кушымта**

**Программаның максатчан индикаторлары (күрсәткечләре) турында  
исемлек һәм белешмәләр**

N т/б	Максатчан индикатор (күрсәткеч) исеме	Жаваплы башкаручы	Үлч.бер.	База (хисап) елы	Еллар буенча максатчан күрсәткечләрнең план күрсәткечләре		
					2025 ел	2026 ел	2027 ел
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарын һәм муниципаль учреждениеләрен тәмин итүгә чагыштырма чыгым:	Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты					
	жылылык энергиясе		Гкал/кв.м	0,02	0,02	0,02	0,02
	электр энергиясе		кВт·ч/кв.м	39,18	38,98	38,78	38,58
	салкын су		куб.м/кеше	11,26	11,20	11,15	11,09
	кайнар су		куб.м/кеше	0,00	0,00	0,00	0,00
	табигый газ		куб.м/кеше	280,50	279,01	277,51	276,02
2.	Муниципаль берәмлек территориясендә энергия ресурсларын һәм суну кулланучы муниципаль учреждениеләр тарафыннан исәпкә алу приборлары буенча кулланыла торган муниципаль учреждениеләр өлеше:	Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты					
	жылылык энергиясе		%	20	20	20	20
	электр энергиясе		%	97	97	97	97
	салкын су		%	92	92	92	92
	табигый газ		%	94	94	94	94
3.	Энергия ресурсларын һәм суну жирле үзидарә органнарында һәм муниципаль берәмлек учреждениеләрендә куллану күләме:	Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты					
	жылылык энергиясе		Гкал	2474,0	2461,6	2449,3	2436,9
	электр энергиясе		кВт·с	5901857,0	5871826,0	5841795,1	5811764,1

	салкын су		куб.м	153207,6	152441,6	151675,5	150909,5
	кайнар су		куб.м	10,0	10,0	9,9	9,9
	табигый газ		куб.м	3816743,2	3796444,9	3776146,6	3755848,2
	каты ягулык (күмер)		тонна	0,0	0,0	0,0	0,0
	бензин		тонна	2	2	2	2
N т/б	Максатчан индикатор (күрсәткеч) исеме	Жаваплы башкаручы	Үлч.бер.	База (хисап) елы	Еллар буенча максатчан күрсәткечләрнең план күрсәткечләре		
					2025 ел	2026 ел	2027 ел
1	2	3	4	5	6	7	8
	дизель ягулыгы		л	0	0	0	0
4.	Муниципаль берәмлек территориясендә урам яктырту системаларында яктыртуның энергия нәтижәле чыганаclarы өлеше	Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты	%	100	100	100	100
5.	Жирле үзидарә органнары, жирле үзидарә органнары карамагындагы муниципаль учреждениеләр тарафыннан төзелгән предметы муниципаль берәмлек территориясендә энергияне сак тотуга һәм энергетика ресурсларыннан файдалануның энергетика нәтижәләгән арттыруга юнәлдерелгән гамәлләрне башкаручы тарафыннан гамәлгә ашыру булып торган энергосервис шартнамәләре (контрактлар) саны	Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты	Берәм.	0	0	0	0



СРО НП  
«ЮФО«ЭРА»

Саморегулируемая организация

*Self-adjustable organization*

Некоммерческое партнерство «Южного федерального округа

«Энергетический Региональный Аудит»

*Noncommercial partnership "South federal district "Energy Regional Audit"*

(СРО НП «ЮФО «ЭРА»)

*(SAO - NP SFD "ERA")*

400119, г. Волгоград, ул. Тулака, 1А  
www.eraudit.ru

ИНН 3445115499 ОГРН 111340000471  
sro097@mail.ru

Внесено в государственный реестр

Саморегулируемых организаций в области энергетического обследования

16 июня 2011 года под регистрационным номером СРО-Э-097

# СВИДЕТЕЛЬСТВО

о допуске к работам по энергетическому обследованию

№063-2012-3444196390-01

от 24 августа 2012 года

Настоящим свидетельством удостоверяется, что

**Общество с ограниченной ответственностью  
«Инжиниринговая группа «Энергоэффективность»**

ОГРН 1123444006070 ИНН 3444196390

400050, г. Волгоград, ул. им. Пархоменко, 47 б

является членом саморегулируемой организации в области энергетического  
обследования НП «ЮФО «ЭРА» и имеет допуск  
к выполнению работ по проведению энергетических обследований  
на всей территории Российской Федерации.

Свидетельство выдано на основании Решения Совета Партнерства  
Протокол № 24 от 24 августа 2016 г.

Срок действия свидетельства – 10 (десять) лет.

Генеральный директор  
СРО НП «ЮФО «ЭРА»

А.С. Корниенко

Эксперт оешмасы хезмэткэрлэренец квалификациясе турында белешмэлэр


**УДОСТОВЕРЕНИЕ**  
О ПОВЫШЕНИИ КВАЛИФИКАЦИИ

Настоящее удостоверение выдано Пименову  
(Фамилия, имя, отчество)  
**Владимиру Геннадьевичу**

в том, что он(а) с 04 июля 2022 по 27 июля 2022  
прошел(а) обучение в Автономной некоммерческой организации  
дополнительного профессионального образования «Учебный центр ИТЦ Эксперт»  
по дополнительной профессиональной программе:  
**«Проведение энергетических обследований с целью повышения  
энергетической эффективности и энергосбережения»**  
(наименование программы, темы, программы дополнительного профессионального образования)

в объеме \_\_\_\_\_ часов  
(общая стоимость курса)

Город Москва г/р 2022

**УЧЕБНЫЙ ЦЕНТР**  
  
**ИТЦ ЭКСПЕРТ**

Удостоверение является документом установленного образца  
о повышении квалификации

Регистрационный номер **80г-1**

в объеме \_\_\_\_\_ часов  
(общая стоимость курса)

Для  
УДОСТОВЕРЕНИЯ  
ИТЦ ЭКСПЕРТ  
Свердлов